

השמטות

דף רנא/א

א"ה בהיות שבזוהרים שהגהנו מתוכם א' מהם הוא מהרב ישראל בנימין ז"ל שם נמצאו תשלומי החסרונות באיזהו מקומן. ובאיזה מקום תוספת השייך למקומו ואינם בנמצא בזוהרים הנדפסים עד כען. וכדי שלא למנוע בר. שמנו אותם כאן ולא במקומם כדי שיבא דף על דף כזוהר מנטובא מאחר שכל כתבי הארי"אל זלה"ה על אדני דפי הזהר הנזכר הוטבעו:

סימן א דף טו בראשית ברא אלקים א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ ראשי תיבין אהו"ו דביה אתבריאו שמיא וארעא א"ה ביה אתבריאו שמיא ו"ה ביה אתבריא את ארעא וכל מה דאית בה והוא יהיב תיאובתא בכל אילנין ועשבין די בארעא והוא מה אמרו אין לך כל עשב ועשב מלמטה שאין ממנה עליו מלמעלה ושומר אותו שמכה אותו ואומר לו גדל שנאמר הידעת חוקות שמים אם תשים משטרו בארץ:

סימן ב דף טו ע"ב מתניתין קטורי רמאי הורמני דבוריירי קריבו שמעו מאן מנכון דסליק ונחית מאן כנש רוחא בידוי יקום וינדע בשעתא דסלקי ברעותא דרישא חירא למעבד יקרא ליקריה סליק חד טהירו סתימו ברישא דכלא נשב בה ואפיק קומרין טהירין מתחברן כחדא וסליקו ונחתו ואתעביד כלא חד וההוא טהירו סתימו כד נשיב בה ואנהיר אקרי אהי"ה ההוא טהירו סלקא ונחתא וזריק זיקין נציצין ואנשיב בה ואפיק חד חילא טמירא ואקרי שמיא אשר אהי"ה בגליפו טמיר וסתים אינון קומרין טהירן דאתחברו מגו חד טינרא סתים נפקי בגלופא בחילא דההוא טהירו עלאה ואקרי יהו"ה. תו נשיב בה ואפיק זיקין נציצין זרקין לכל עיבר ואפיק חד חילא טמירא נציץ לכל סטר ואקרי א"ל (חסד) תו ההוא טמירא טהירו סתים נשב בה וסלקא ונחתא וסליק באלף ומאתן קיטורין דנורא ואפיק חד חילא טמירא ואקרי אלקים ודא גבורה מהאי מתפשטאן חילין טמירין להטין לכל סטר מנהון די מתקנן בתקוני יאות ומנהון די מתקנן בתקוני אחרא. תו נשיב בה

דף רנא/ב

ואפיק חד חילא טמירא דאתקרי ידו"ד מדת רחמים ואקרי שמים (תפארת) וקיימא בין תרין חילין דאקרון צבאו"ת מהאי נפקן כל חילין וכל משריין עלאין כל חד וחד לזניה לקיימא ולאנהגא עלמין עליה כתיב ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך:

בסתרי אותיות ז"ח דף י"ב ע"ב שורה ד' סימן ג דף טז ע"ב כתיב ויקרא אלקים לאו ריום וכתיב וירא אלקים את האור כי טוב תא חזי האי אור דלתתא כד נהיר מחילא דאתייהיב ליה מטוב דלעילא ובגין כך מנין ימות החמה שס"ה. מ"ט שבועים מנהון לקבל האי דרגא דצדיק דאקרי טוב ואיהו שביעי ויניק מניה האי שמשא דלתתא שבעה שבועים שבעה זמנין לקבל שבעה שבועין ז' זמנין דאיהו יניק מאימא עלאה דאיקרי יובלא ולקבלא שני יובל דלתתא. אשתארו משס"ה כ"ב יומין לקבל כ"ב אתוון דאורייתא דעלמא תתאה אתקיים עלייהו דהא צדיק דלעילא תורה שבכתב איקרי וכד אשתלימו אינון שס"ה יומין תייבין תניינות לקבלא מהאי דרגא דטוב. דהאי דרגא וכל אינון שבע דרגין עלאין תייבין תניינות לקבלא מאימא עלאה והאי דרגא דסיהרא

דשלטא בליליא ינקא מהאי דרגא דאקרי שכינה תתאה דינקא מההוא צדיק ובגין דההוא צדיק אמלי לה מהנהו תפנוקין עלאין וינקא מניה (אקרי) סיהרא דכמה דהאי סיהרא תתאה לית לה נהורא מגרמה אלא מאי דאתיהיב לה מן שמשא הכי נמי ההוא דרגא דלעילא והאי דרגא אקרי ימא דחכמתא לעילא וקיימי תריסר שבטין עלאין קדישין תלתא לצפונא ותלתא לדרומא ותלתא למערבא ותלתא למדינחא והאי ימא דחכמתא עלייהו ולקבלהו לתתא י"ב שבטין קיימין סחרני מדבחה כי האי גוונא ולקביל האי דרגא עבד שלמה ימא לתתא עומד על שנים עשר בקר והאי ימא לעילא אקרי י"ם מ"ט אקרי ים אלא בגין ההוא דרגא דצדיק דאמלי להאי ים אקרי יום דכתיב ויקרא אלקים לאור יום וכתיב אור זרוע לצדיק והאי נהיר ברזא דשמא קדישא דביה אמלי להאי ים דאקרי ה"א תתאה [בתרא דשמא קדישא] ה"ד כל הנחלים הולכים אל הים כ"ל דא דרגא דצדיק דאקרי כל בגין דכל תפנוקין נפקין מניה. הנחלים אליו חמש דרגין דעמיה הולכים אל הים לאמלי לה והאי דרגא אקרי בת שבע וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא ברזא דשבעה שבועין שבע זמנין שמשא תתאה נהיר ברזא דשבע שבועין שבע זמנין לסיהרא בג"כ שנת הלבנה שנ"ה יומין. מ"ט שבועין מנהו לקבל האי דרגא שביעאה ימא עלאה דנהרא מצדיק במ"ט שבועין נהורין עלאין. אשתארו תריסר יומין לחושבן שנ"ה לקבל י"ב שבטין דסחרני האי ימא למיטר מטרת משכנא בתריסר תרעין עלאין דאית בירושלם עלאה ואורחא דאינון תרעין עלאין ינקין אינון שבטין מאימא תתאה כל חד לסטריה כדקא חזי ליה ה"ד שער יהודה אחד וע"ד כתיב כל הנקרא בשמי דא דרגא דצדיק דנהיר בחילא דשמי ולכבודי בראתיו לאנהרא לההוא אתר דאקרי כבודי בראתיו ודא ימא דחכמתא דאקרי כבוד ה' דאתגלי במשכנא. יצרתיו דא רזא דיום דלתתא דאיהו לקבל כ"ל דלעילא וע"ד כתיב יוצר אור והאי צדיק לעילא לא כתיב ביה יצירה עד דיתגלי עבידתיה לתתא ונהיר עלמא תתאה מניה. אף עשיתיו דא סיהרא לתתא ה"ד ובורא חושך כד אתחברו כדין עושה שלום שלמא לעלמא ה"ד ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד כדין יחודא לעילא יחודא לתתא שלמא לעילא שלמא לתתא. כגוונא דא יוסף לתתא דהא אחיד בצדיק דלעילא כד אשתלים לתתא אוסיף שלמא בכלהו עלמין ובכל יומין עלאין כתיב הכא ויהי כדברה אל יוסף יום וכתוב התם ברוך יי' יום יום יעמס לנו בגין דלא שמע לה לאשת פוטיפר יום יום כדין יומין עילאין בשלמא וברכתא בכלהו עלמין (עד כאן מצאתי) בסתרי אותיון בז"ח דף י"ב ע"ד:

בז"ח דף כ"א ע"ג שורה ט' ויאמר אלקים יהי מאורות ברקיע השמים תמן תנינן א"ר יצחק מאי דכתיב כלך יפה רעיתי ומום אין בך ת"ח כשברא הקב"ה את עולמו עשאו מאותו האור הנאצל למעלת וברא את השמים מאותו

דף רנב/א

רקיע הראשון שהכינו הקב"ה ובראו בתחילה ואותו הרקיע הוליד כל שאר השמים (נ"א הרקיעים) שנתהוו ממנו וא"ר יהודה אמר רב אותו הרקיע הוליד כל המאורות מאותו האור שמקבל למעלה וכשברא הקב"ה אותו רקיע נטל הקב"ה את המאורות והניחם באותו רקיע הנקרא רקיע שמים ואותו רקיע נתהוו מן השמים דא"ר יהודה אמר רב הרקיע העליון הוליד את השמים אשר תחתיו והשמים הולידו האי רקיע ונקרא רקיע השמים ונטל הקב"ה הני מאורות ונתנם בו ה"ד ויתן אותם אלקים ברקיע השמים אמר ר' יצחק עשה הקב"ה הני מאורות והניחם ביד (נ"א בזה) הרקיע להיות ממשלה על הארץ ולהשתמש בהם הבריות ושניהם נתנו אורם בשוה. אמרה הלבנה אין נאה להשתמש ולהתנהג בשני כתרים בשוה מה עשה הקב"ה המעיט אותה והיינו הכפרה של שער ר"ח שנאמר בו חטאת לה' א"ר יעקב בכמה אתר תנינן דא ולא אתיישבא בלבאי ענינא כד אתא ר"נ אתו ושייליה אמר משמען (נ"א כמשמעו) א"ר יהודה לר'

יעקב כלום אתה רוצה לעבור על דברי חבירך אשתיק. רבי יוסי בר' שמעון בן לקוניא אתא למחמי לר' אלעזר חתניה (שם ע"ד) נפקא ברתיה ושקלה ידוהי לנשקא להון ואמר לה לכי ומעטי את עצמך מקמי בעליך דאיהו קדישא שמע ר' אלעזר אמר כען ידענא. אנא מדכרנא מלה חד דאיהו מרגלא יקירא דאתמר על סיהרא כדתנינן דקב"ה אמר לסיהרא לכי ומעטי את עצמך דחשבא סיהרא דלא אתייהיב שולטנא לה. א"ל חמוה אנא כך שמענא וכך הוה מסדר בלבאי ובגין דלא אעבר על דעתוהי דחבראי שתקתי. פתח רבי אלעזר ואמר אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בי' מגן עזרך ואשר חרב גאותך. א"ר אלעזר וכי גאותן של ישראל בחרב הוא לאו הכי דהא חרב לעשו אתייהיבת דכתיב ועל חרבך תחיה אלא הכי שמענא מאבוי דאלין ת"ח דכד שמעין מלה ולא אתיישב בלבהון ואינון מגיחים קרבא דין עם דין כאינון מגיחי קרבא בחרבא ובעיין לקטלא דין לדין עלה ומלה דא דקא אמרי חברנא כך היא וכך גזרנא ברזא דמתניתין דילן דכד ברא קב"ה לשמשא ולסיהרא גזר על שמשא למהוי שלטנא דעשו ועל סיהרא למהוי בעלמא דין שלטנא דיעקב ומני עליהון תקיפין רברבין עד דייתון תרין אומיא אלין וההוא רברבא דאתמני על סיהרא בגין אומא דיעקב בעא מן קב"ה דאתייהב שולטנא לסיהרא בעלמא דין כלומר אומא דיעקב. אמר קודשא בריך הוא וכי אנא בעי אומא דיעקב. (חסר כאן). אלא בעלמא דאתי ולשלטה בהו על כל אומייהא אבל בעלמא דין לכי ומעטי את עצמך והשתעבדי בגלותא למזכי לך בעלמא דאתי וכד אתי אומא דיעקב אתרעמו קמיה דקב"ה על דאתנטל מנהון שלטנא ואתייהיבת לעשו אמר לון קב"ה וכי מה אתון בעאן שלטנא בעלמא דין דהא אנא ערבנא לשלטה לכו לעלמא דאתי על כל אומייהא. ובג"כ הביאו כפרה עלי כלומר על אותה הבטחה שאני ערב לכו והביאו כפרה והתעסקו בתורה ועלי לתת לכם שכר טוב ועלי להשליט אתכם על כל העמים שעל מנת כן מיעטתי את הירח בעולם. אתא רבי יוסי ונשקוה ברישיה וקרא לברתיה ואמר לה קוטפיזא דנהוריתא ובוצינא דאתפרשא בגוון אית גבך זכאה אנת וזכאה חולקיך וזכאה חולקי דזכינא למחמי כך. רבי יוחנן אמר זכו ישראל דנהיר לון קב"ה ולית אנן צריכים לבוצינא אחרא דכתיב והיה יי' לך לאור עולם אמר רבי אבהו כיון שנתחלף להו שלטנא מונין חשבנא לסיהרא דבה מנהגת נוהג כצאן יוסף ומום אין בכך דלא אשתכח בה גרעונא בגין מועדין וזמנין ע"כ:

סימן ד דף כג ע"א רעיא מהימנא אמר ליה בוצינא קדישא בתר דאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו מאי ניהו דאמר לבתר ויברא אלקים את האדם בצלמו א"ל מה דאוקמוה על דא מרי מתניתין דמנהון אמרו (הוא) נברא ומנהון לא נברא. קב"ה ברא ליה דכתיב (שם) ויברא אלקים את האדם בצלמו. א"ל אי הכי איהו לא יהיב חולקא ביד חד מנייהו ולא אתעביד בדיוקנא דלהון אלא באיקונין דמלכא בצלמו כדמותו דאיהו צלם ודמות תבניתו. אמר הכי אשתמודע. אמר ח"ו. אלא אנא אימא דאתברי בכלא ואשליטיה על כלא דאי הוה יהיב כל חד חולקיה בזמנא דהוה כעסיה עליה כל חד הוה נטיל חולקיה מניה כי במה נחשב הוא אלא קב"ה ברא ליה כל חד בדיוקניה דא מלכות קדישא דאיהו תמונת כל דבה אסתכל קב"ה וברא עלמא וכל בריין דברא בעלמא

דף רנב/ב

וכלל בה עילאין ותאין בלא פירודא כלל וכלל בה עשר ספירן וכל שמהן וכנויין והויין. ועלת על כלא דאיהו אדון על כלא ולית אלהא בר מניה ולא אשתכח בכל עלאין ותתאין פחות מינה. בגין דאיהו קשר דכלהו שלימו דכלהו לקיימא ביה ומלכותו בכל משלה. ובגין דלא אשתכח עלת על כלא בעלאין ותתאין פחות מינה אפי' בחז מנייהו אתקריבת אמונת ישראל ומסטרא דעלת על כלא אתמר בה כי לא ראיתם כל תמונה אבל מסטרא דשאר עמין. אתמר בהו ותמונת יי' יביט:

אתא בוצינא קדישא ושאר חבריא ואשתטחו קמיה ואמר כען ליתמאן דיכיל למיטל מניה חולקיה דלא יהיב ליה חד מעלמא אלא בורא עלמין עלת על כלא וביה תלייא עונשיה או אגריה ולא במלאך ושרף ולא בשום בריה דעלמא ובגין דא אוקמוה רבנן דמתניתין המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם ע"כ:

סימן ה דף כג ע"ב חוורו דאורייתא וכד איהו אור מתלבש בחושך אתמר באורייתא שחורה אני ונאווה. וכד אסתלק מתמן אור דאיהו חוורו. אמרה (שם) אל תראוני שאני שחרחורת ואורייתא כגוונא דבת עינא דאיהי אוכמא ושפירא באור דנהיר בה ובגין דא בת עינא ואור דנהיר בה אמרה יי' אורי וישעי ממי אירא אורי אור י' דאיהו בת עין ותרין גוונין אית לה אור מלגאו וחושך מלבר למהוי שלטאה בהו על כל קלוסין הה"ד ומלכותו בכל משלה בלבושא דאור איהי שליטת על כל אינון דאתמר בהון ולכל בני ישראל היה אור במושבותם ובלבושא אוכמא שליטת על חייביא דאתמר בהון ורשעים בחשך ידמו. ועוד אור איהו מסטרא דימינא דאיהו אור יום קדמאה דאתמר ביה יהי אור דא אברהם (שם) ויקרא אלקים לאור יום. חשך מסטרא דשמאלא דאתמר ביה ביצחק ותכהין עיניו מראות. ולחשך קרא לילה. יעקב דאתלבש מתרווייהו באור דימינא ובחשך דשמאלא ובתרווייהו עמודא דאמצעייתא איהו עמודא. עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם. ענן מסטרא דיליה מיא חשך מסטרא דיליה אשא עמוד איהו שלום בינייהו הה"ד עושה שלום במרומיו וכד איהו באמצעייתא ולא קרב זה אל זה כל הלילה לא קריב מיא לאשא ולא אשא למינא דאיהו אפריש בינייהו ודא איהו מחלוקת בית הלל ובית שמאי שהיא לשם שמים ולקבלייהו תרין אמוראי דרקיע מיכאל וגבריאל ושר שלום מכריע ביניהם דאיהו נוריא"ל אוריא"ל אתקרי מסטרא דימינא נוריא"ל מסטרא דשמאלא ואיהו אדם דלתתא מטטרו"ן שמהי שליטת על כל מארי מתניתא הה"ד וירדו בדגת הים אלין תלמידי חכמים דמתרבן בימא דאורייתא דירתי מתמן נפש חיה. ובעוף השמים אלין מארי דזכוון דבזכותהון פרחין לעילא וירתי מתמן רוחא דאיהו עוף יעופף בגדפין בפקודין דעשה. ובבהמה אלין עמי הארץ דאתמר בהון אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם. (ותחזור למקום שהנחת בדפוס):

ואין צלותא וכו' עד יפול מצדך אלף וכו' כך נהורא איהו רננו צדיקים בה' ודא דרגא דצדיק חי עלמין ומתמן רנה וביה פורקנא הה"ד צמח צדיק ודאי דאיהו עשיראה וצדיק נטיל משמאלא ועמודא דאמצעייתא ימינא הה"ד מימינו אש דת למו. ת"ח כל אתוון אינון מסטרא דאתוון דאורייתא דכלילין בשכינתא וצדיק איהו נטיל לשמאלא קץ חי דאיהו יצחק בהיפוך. חי עלמין קשיר בשמאלא ושכינתא תתאה מסטרא דשמאלא אתמר בה והארץ היתה מסטרא דימינא תוהו ובוהו בו הוא מסטרא דעמודא דאמצעייתא וחשך על פני תהום דא שכינתא תתאה ומאן גרים ליה האי אלא קב"ה קודם דברא עלמא הוה סתים יהוה לבתר אתפשטת ה' לתתא ואתמר בה והארץ היתה תוהו ובוהו ורזא דמלה אלא תו"לדות ה"שמים ו"הארץ בהבראם בה' בראם הרי לך דהוה לבושהא תוהו ובגין דא כי לא המטיר ה' אלקים עד לא הוה נחית נביעו עלה בגין דאדם אין דהוה בעלה לעילא סתים באין עד דאתפשט ה' מן ידו"ד דאיהו בינה דאיהו מקורא דנביעו דאיהי נקודא סתימא ומתמן והשקה את כל פני האדמה וקודם דנחתת הוה קב"ה בונה עולמות ומחריבן בגין דא הוה נביעו נחית בהוהא זמנא הוא שירותא בחסד הה"ד אמרתי עולם חסד יבנה ובגין דא לא תוהו בראה לשבת יצרה ואתמר בה לא

דף רנ"א

טוב היות האדם לבדו דא לא תוהו בראה ובזמנא דהוה תוהו אמר אלקים לנח קץ כל בשר בא לפני וגו' קץ דיצחק דאתמר ביה כי אותך ראיתי צדיק לפני דאי אנת הוי בעי רחמי עלייהו לא

אתחברו ואיהו חוה אמר ליה ברמז בגין דיבעי רחמי עלייהו ולא ימות משיח דאיהו מסטרא דשמאלא א"ל והא בונה עולמות ומחריבן קודם דאתברי עלמא הוה אלא מגיד מראשית אחרית דקב"ה הוה מחשבתיה כל דרין דהוה בונה ואתחריבו קודם דאתבריא חזא דהו עבדין עובדין דאתחריבו וכיון דברא חשב כאילו חריב לון ודא ממלל עד סוף יומין דאלין תולדין בישין והו גרמין דנהר יחרב ויבש יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני נביעו דיליה בתרין עלמין שכינה עלאה ושכינה תתאה ולנח אתגליא מה דהוה ומה דעתיד למהוי ולא בעא רחמי עלייהו עד דאתא משה ובעא רחמי דעתידין הו ישראל דלא יפקון אלא חד מעיר ושנים ממשפחה מסטרא דגבורא דהו דיינין ואתחזר עלמא לתוהו ובגין דבעא משה רחמין עלייהו. שמאלא דוחה ולא יפקון ביה ישראל. וימין מקרבת דאיהי ימינא מטה כלפי חסד ומשה בגין דיהב גרמיה עלייהו יהב תוקפא לדרגיה דאיהו עמודא דאמצעייתא דאיהי אורייתא דאתייהבת בימינא הה"ד מימינו אש דת למו ובגין דא פורקנא ביה תליא הה"ד לא יסור שבט מיהודה עד כי יבא שילה דאיהו משה בחשבנא יסוד צדיק ביה יסו"ד תהא שמאל דוחה אף על פי דאוקימנא ביה כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה וגו' ששים ושש בגין דאתקשר בשמאל וימין מקרבת בגין דתליא מניה עמודא דאמצעייתא דס"ו ואינון ששים מסכתות ושתא סדרי משנה דאתייהבו מגבורה דאיהי שמאלא ששים גבורים אתקריאו דנטלן מגבורה דתמן אורייתא דבע"פ דאיהי שכינה תתאה כללא דס' מסכתות ושתא סדרי משנה דתורה שבכתב לפומא לא גלי בגין דעתידה שמאל דאיהי פומא לאדחייא ובגין כך איהו סתים הכי פורקנא בלבא ופומא דאיהו גלייא לא אתגלי פורקנא ובגין דכלא תליא בימינא אמר הנביא זרוע יי' על מי נתגלתה על מי ודאי דאתמר ביה מי ירפא לך הה"ד (שם) מ"ה אעידך מ"ה אדמה לך ואמרו לי מה שמו במ"ה ייתי זמנא ובמ"ה אסוותא הה"ד מה אשוה לך ואנחמך וגו' מי ירפא לך דמשה איהו מה שמו וביה תהא נחמתך ובגין דא כפל קב"ה שמיה משה משה חד על פורקנא קדמאה וחד על בתרייתא ובג"ד אז ישיר משה אז שר לא נאמר אלא אז ישיר עשיראה בתפלה ודא שכינתא עלה אתמר תפלה לדוד שמעה יי' צדק ודוד ברוח קדשא אמר באחרית יומין דגלותא אמר על ישראל (שם) בחנת לבי פקדת לילה ולית לילה אלא גלותא ואיוב מה דאמר כלא הוה משל על ישראל דאמר כלה ענן וילך ושטן בעא לקטרגא ליה ואמר קב"ה איוב לא בדעת ידבר אוף ביעקב בגין דחזא ברוח דקודשא דוחקא דגלותא. (לך לדפוס למקום שהנחת):

סימן ו דף כ"ד ע"א זרע אברהם אוהבי. לית מאן דקאים קמי תרעא דצלותא ועליה אתמר לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער דאיהו תרעא דמלכא בגין דצלותא איהי מצוה ודא שכינתא. אורייתא דא קב"ה לא צריך הפסקה בינייהו וצריך לסלקא תורה ומצוה בדחילו ורחימו דכל פקודין דעשה ולא תעשה כלהו תליין מן שם ידו"ד כמה דאוקימנא רזא דא שמי עם ידו"ד שס"ה מצות לא תעשה וזה זכרי עם ו"ה רמ"ח מצות עשה והא הכא רמ"ח ושס"ה ואינון רמ"ח תיבין בקריאת שמע ואתייהבו מרחימו ודחילו דאות ה' ובג"ד תקינו הבוחר בעמו ישראל באהבה ואינון כליין באברהם דאתמר ביה זרע אברהם אוהבי תפילין אינון עוז דאתייהבו מיראה דאיהו לשמאלא ודא פחד יצחק דתמן כל מקטרגין סלקין למתבע כל דינין ובג"ד ובזרוע עוזו דא תפילין ידו"ד ביראה ו"ה באהבה הה"ד אהבו את יי' כל חסידיו תא חזי והנה ידו"ד נצב עליו דאיהו עמודא דאמצעייתא לבתר דאתקם. (כתוב בדפוס עד בדיוקנא דמאריה ודאי) והנה ידו"ד נצב עליו דאיהו עמודא דאמצעייתא לבתר דאתקם. (כתוב בדפוס עד בדיוקנא דמאריה ודאי) דכד צלותא דיליה סלקא לעילא כרוזא נפיק מרקיעין ויימא הבו יקרא לדיוקנא דמלכא ולית תרעא דקאים קמי האי צלותא אלקים שפתי תפתח לאפקא מזונא לבנין קדישין דבהאי היכלא תמן מזונא. בני חיי ומזוני מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו בני בכורי ישראל ואיהו עץ החיים דנפיק מחיים

דלעילא ואיהו אילנא דמזון דכלא ביה. ובגין דשכינה אינון ישראל לתתא חיים דילה אורייתא מזונא דילה צלותא דחשיבה לקרבנא ובגלותא אתמר לגבי ישראל הבה לי בנים ושכינתא איהי קרבנא לקב"ה דמקבל לה בימינא ושמאלא וגופא ויחודא דילה עמה בצדיק דאיהו אות תפילין ושבת ויו"ט ואית למשאל למה מצלאן לקב"ה בכמה דרגין זמנין מצלין ליה בספירה ידיעא ובמדה ידיעא לזמנין צלותא לימינא הדא הוא דאתמר הרוצה להחכים ידרים לזמנין לשמאלא הדא הוא דאתמר הרוצה להעשיר יצפין לזמנין דאבא ואמא לימינא ולשמאלא אינון לזמנין לעמודא דאמצעיתא לזמנין לצדיק כל צלותא סלקא לדרגא ידיעא אלא ודאי ידו"ד איהו בכל ספירה וספירה וצלותא איהו שכינתא בזמנא דבעי לרחמא על עלמא סליקת בימינה ובזמנא דבעי למעבד דינא בעלמא סליקת בשמאלא וכלא לגבי ידו"ד דאיהו בכל אתר ובג"ד זאת תורת העולה עולה לה' ודא צלותא דאיהי שכינתא קרבן לה' ודא צלותא דאיהי קרבנא דילה וכד סלקא לגביה צריך לאכללא עמה כל ספירן דלית קדושה פחות מעשרה:

סימן ז שם ב מדרש רות הצדיק אבד כל זמן שלא יבא השפע אבד ועליו נאמר ונהר יחרב ויבש ובעת הברכה נאמר כי אתה תברך צדיק ברכות לראש צדיק:

סימן ח ספר הבהיר תנא עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו על שם הצדיקים וכשיש צדיקים מתגבר ואם לאו מתחלש והוא סובל כל העולם דכתיב (שם) וצדיק יסוד עולם ואם חלש לא יוכל להתקיים העולם ע"כ:

סימן ט דף נח ב סתרי תורה ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת אוליפנא מהכא דאחרנין לא הוו בדיוקניא דילה ודא בדמותו כצלמו אתעביד בתקונא דגופא בתקונא דנפשא בארז מישר כדקא יאות. נחש אטיל זוהמה בחוה וההוא זוהמא הוה מכשכשא במעהא ולא יכיל לאצטיירא בגין דעד לא חטא אדם הוה אתוון באלפא ביתא מתתקן ביה ואתציירן ביה בהאי עלמא עד דמטת לאת כ"ף אתתקנו דכר ונוקבא בחביבו בגנתא ומלאכי עלאי קמייהו מיד אבאיש לסמאל ברקיעא ונחת ורכב על נחש תקיף ואחזי קמיה מיד אתערבו אתוון כדין אתחבר סמאל בההוא נחש ואתעבידו חד ונטלו אתוון ועבידו מתמן ולהלאה אומנותא בישא באתוון צ"ד צי"ד והיינו צ"ץ וצדו להו בפתויא בישא ועבדו אומנותא יתיר באתוון ק"ר אומנותא דשקרא בגין דאתהדרו לאפכא אתוון באומנותא בישא. קוף דלא יכיל לקיימא דלית לה רגלין קופא קמיה בני נשא לית ליה קיומא. רי"ש רע. אלין אתהפכו באומנותא בישא על דנפלו אדם ואתתיה ובאלין אתוון ק"ר אולידו בנין ולא הוו בקיומא בדיל זוהמא דנחש דאשתאיב בחוה מההוא זוהמא ממש אתיליד קין ובגין דא אשתכח קטולא בגין דנחש אומנותא דילה קטולא הוא ואתעכבו אתוון עד הכא. בשעתא דתב אדם בתיובתא ואהדר כמלקדמין לשמשא בנוקבא מה כתיב ויולד בדמותו כצלמו דא הוה מתקונא דרוחא וגוא כדקא יאות וכדין כתיב יש הבל אשר נעשה על הארץ ואהדרו אתוון בשירותא דשי"ן ותי"ו דכתיב כי שת לי אלקים זרע אחר תחת הבל שת הוא בצלם ובצלם דקדמאי לאו הכי ומהכא אתבני עלמא בגוונא אחרא דאלפא ביתא קינן ומהללאל ירד אתוסף לאתקנא סידורא דעלמא בשבע קטרין סגלגלן. שבע ארצות אינון דא לעילא מן דא כמה דאינון שבעה רקיעין דא לעילא מן דא ואינון ארץ אדמה ארקא גי נשיה ציה תבל. תבל לעילא מכלהו דכתיב והוא ישפוט תבל בצדק. כד נפיק אדם מגנתא דעדן מתמן אתרמי לההוא דאקרי ארץ ואיהו אתר חשיך דלית תמן נהירו כלל ולא משמש כלום כיון דאדם עאל תמן דחיל דחילו סגי ולהט החרב המתהפכת הוה מלהטא בכל סטרין גו ארץ. כיון דנפק שבת והרהר תשובה אפיק קב"ה ליה לההוא אתר דאקרי אדמה דכתיב לעבוד את האדמה בהאי אית נהירו דנהיר ודיוקנין דככביא ומזלי ותמן יומא וציורין דבני נשא עלאיין גברין דנפקו מאדם במאה ותלתין שנין דקא הוה משמש ברוחי נוקבי ואינון עציבין תדיר דלית בהו חזוה ואלין משטטי ונפקי לעלמא דא

ומתהפכאן לסטר בישא ומתהדרן תמן וצלאן צלותא ומתישבן בדוכתייהו תמן וזרעין וזרעין
בריחין ואכלי. וחטין לית תמן ולא חד משבע מיני תבואה בהאי אתר אתיליד קין והבל כיון
דחטא קין אחית ליה קב"ה להווא אתר דאקרי

דף רנד/א

אדמה דכתיב הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה מהווא אתר דאקרי אדמה והייתי נע ונד
בארץ בגין דתמן אדחי ואתתרך. והיה כל מוצאי יהרגני ההוא להט החרב המתהפכת והוה דחיל
והרהר תשובה וסליק ליה קב"ה לארקא והוה תמן ואוליד בנין בארקא ובארקא אית נהירו דנהיר
מגו שמשא וזרעין ונטעין וילנין ולית תמן חטין ולא מאינן שבע זיני תבואה כל אינן
דתמן אינן מתולדין דקין ואינן בתרין רישין מנהון גברין עלאין ומנהון גברין זעירין ולית בהו
דעתא שלים כשאר בני נשא דהכא לזמנין אינן זכאין ואתהדרן לסטרא טבא ולזמנין אתהדרן
לסטרא בישא ומולדין ומתין כשאר בני נשא אדם הוה באדמה (וארקא) עד דאוליד שת ומתמן
סליק לעילא ד' דרגין וסליק להאי אתר דאקרי תבל ודא תבל איהו עלאה דכלהו דרגין כיון
דסליק סליק לאתר בית מקדשא דאקרי באינן שמהן דהוה דיוריה בהו. ארץ אדמה הכי אקרי.
דליג אדם תלת דוכתי גיא נשיה ציה. גיא איהו אתר דוכתא סגי בהאי פותיא וארכא דגיהנם.
בגיא ונשיה וציה אתבדרו אינן דבנו מגדלא ואולידו תמן על דארגיזו למלכא עלאה. בגין דא
קריב לנורא דדליק ואית בני נשא יקירי בכל עותרא ועפרות זהב ואבנין יקירין. מאן דעאל תמן
והוה מתבל בחמידו דהווא עותרא יהבין ליה וסליק לזמנין לדוכתא דאקרי נשיה בגין דאתנשי
תמן ונחית להאי גיא ולא ידע אתר דהוה מתמן. גיא דא הוא באמצעותא דעילא ותתא ודא אקרי
גיא בן הנם ורצועא חדא נפקא מתמן לעילא להאי תבל ואקרי אוף הכי גיא בן הנם ותמן רתחא
דגיהנם אינן בני נשא דתמן כולהו ידעי חרשין וחכמאין יקירין ותמן זרעי ונטעי אילנין ולית תמן
חטין ולא חד משבעת המינים. בנשיה אית בני נשא כולהו קטיעין זעירין ולית להון חוטמין בר
תרין נוקבין דנפיק בהו רוחא וכל מה דעבדין מיד משתכחי ועל דא אקרי נשיה וזרעי ונטעי
אילנין ולית תמן חטין ולא משבעת המינים. צי"ה איהו אתר כשמיה ביה יבשותא דכלא ותמן
בני נשא שפירן בחיזו ומגו דאיהו ציה כד ידעי אתר דמקורא דמיין נבעין עאלין תמן ולזמנין
דסלקין מגו אתר דמיא סלקין להאי תבל ואינן בני מהימנותא יתיר מבני נשא אחרנין ובינייהו
דיורין טבין ועותרא סגי וזרעי זעיר מגו יבשותא דהתם ונטעי אילנין ולא מצליחין ותיאובתא
דלהון לבני נשא דהכא ומכלהו לית דאכלי נהמא כד (ס"א בר) אלין דהכא דבתבל הכא לעילא
מכל אלין תבל וכתיב והוא ישפוט תבל בצדק כגוונא דכל אלין ארעאן אית בהאי תבל וכל אלין
שמהן אית להו אוף הכי בגין דאיהו שביעאה אית הכא כגוונא דאינן דוכתי תחומין ודוכתי הכא
ואקרי כל חד וחד כגוונא דהווא דוכתא דלתתא וכל אלין בדירין דבני נשא משניין אלין מאלין
דכתיב מה רבו מעשיך יי' כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קניניך ע"כ:

סימן י דף סב ע"ב ר' חזקיה אמר זכאה חולקהון דישראל דקב"ה אתרעי בהון ויהב להון אורייתא
קדישא ואזהר לון ויהב לון עיטא לאסתמרא מעילא ותתא בגין דלא ישלוט בהו בר קב"ה ואינן
ידעי לדחיא מנייהו כל מקטריגין וכל קסטירין בגין דיהון חולקא דעדביה ואחסנותיה כד"א כי
חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו. תא חזי ביומא דר"ה קב"ה יתיב בדינא על עלמא וכל בני עלמא
יתבי בחשבנא ולא אית מאן דלא עאל בחשבנא וספרי' דחיין ומתין פתיחן בהווא יומא וקב"ה
בגין דאתרעי בהו יהב לון עיטא לאשתזבא מכל קטרוגין דלעילא דאינן אתמנן וכן בכל זמנא
דדינא שריא על עלמא בהאי יומא אזדמנא ישראל לאתערא רחמי עלייהו ובמה בשופר דהא קלא
דנפיק סליק לעילא ואתער שופר דלעילא כדין אתערו רחמי מאתרייהו וקב"ה קם מכורסייא
דדינא ויתבי בכרסייא דרחמי ורחים עלייהו דישראל ולא אתייר רשו למקטרגא וישראל יתבי

קמי קב"ה בתיובתא ותקעי שופר ואתערו רחמי דהא ההוא קלא דנפיק אתערותא דרחמי איהו וכדין דלטורא לא יכיל לקיימא קמי כרסייא דרחמי דהא לא אתי מההוא סטרא ולא אשתכח קטיגורייא. ביומא דכיפורי דאיהו חתימא דדינא וקיימי ישראל בקדושתא דמרייהו בההוא יומא בגין דלא יקרב דלטורא למקדשא יהבין ליה שעיר דאתי מסטרא דרוחא מסאבא והוא מסאבא ורוח מסאבא אתהני ביה הוא אתעסק ביה ולא אתקרב למקדשא לסאבא וכדין אנפין נהירין ישראל אשתזבין מניה. בזמנא אחרא כד סגי חובי בני נשא האי דלטורא בשעתא דדינא אתער על חובי עלמא

דף רנד/ב

כדין איהו אתי ואשתכח דלטורא קמי קב"ה ואסתאב מקדשא וכל אנפין עציבין ודינא אשתכח וע"ד קץ כל בשר בא לפני. בא לפני ודאי למתבע חובי עלמא בגין דאינון גרמו:

סימן יא דף סה ב צוה ה'. אמר רבי יוסי זכאין אינון ישראל דאתייהיב להון אורייתא קדישא ואינון משתדלי בה יממא ולילי. תא חזי דהא משמע דאלולי דאשתכח נח עם תיבותא באתחברותא כחדא לא אשתזיב אסתים מן עינא בגו תיבותא קמו ואזלו אמר ההוא יודאי בודאי כתיב עשה לך תיבת עצי גופר לך לגרמך בגין לאתחברא בהדה ולאשתזבא בה מה כתיב ויעש נח ככל אשר צוהו וגו':

סימן יב דף סז ע"ב ולא הוה עשרה. סתרי תורה (בזוהר ישן נמצא זה) מה השיב הקב"ה לנח כשיצא מן התיבה וראה את העולם חרב והתחיל לבכות לפניו ואמר רבוננו של עולם נקראת רחום היה לך לרחם על בריותיך וכו' השיבו הקב"ה ואמר רעיא שטיא השתא אמרת דא. למה לא אמרת בשעתא דאמרית לך כי אותך ראיתי צדיק לפני וגו' ואח"כ הנני מביא את המבול מים ואח"כ עשה לך תיבת עצי גופר כל האי אתעכבית ואמרית לך בגין דתבעי רחמין על עלמא. ומכדין שמעתא דתשתזיב בתיבותא לא עאל בלבך למבעי רחמין על ישובא דעלמא ועבדת תיבותא ואשתזיבת וכען דאתאביד עלמא פתחת פומך למללא קדמי בעיין ותחנונים. כיון דחזא נח כך אקריב קרבנין ועלוון דכתיב ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור וגו' אמר רבי יוחנן בא וראה מה בין צדיקים שהיו להם לישראל אחר נח ובין נח. נח לא הגין על דורו ולא התפלל עליהם כאברהם דכיון דאמר קב"ה לאברהם זעקת סדום ועמורה כי רבה מיד ויגש אברהם ויאמר וגו' והרבה תחנונים לפני הקב"ה עד ששאל שאם ימצא עשרה צדיקים שיכפר לכל המקום בעבורם וחשב אברהם שהיו בעיר עם לוט ואשתו ובנותיו עשרה צדיקים ולפיכך לא התפלל אח"כ בא משה והתפלל והגין על דורו כיון שאמר הקב"ה סרו מהר מן הדרך מיד עמד משה בתפלה ויחל משה וגו' עד שאחזתו חלחלה רבנן אמרי לא הניח משה להקב"ה עד שנתן נפשו עליהם מן העולם הזה ומן העולם הבא דכתיב (שם) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת אמר רבי יוסי מהכא ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו. אמר רבי יהושע מה ראה נח שלא בקש רחמים על דורו אמר בלבו אולי לא אמלט דכתיב כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה כלומר לפי הדור ולפיכך לא ביקש רחמים עליהם אמר רבי אלעזר אפילו הכיר הוה ליה למבעי רחמי על עלמא בגין דניחא ליה לקב"ה מאן דיימר טבא על בנוי מנא לך מגדעון בר יואש דלא הוה זכאי ולא בר זכאי ומשום דאמר טיבותא על ישראל אמר ליה קב"ה לך בכחך זה והושעת את ישראל מיד מדין. מהו בכחך זה טיבותא דאמרת על בני רבי אלעזר שאיל וכו':

סימן יג דף ע ע"ב לאנהרא אפי ארעא. עוד פתח ההוא ינוקא ואמר לריח שמניך טובים לריח מאן אלא אית ריח ואית ריח. ריח הקרבן וריח הקטורת. ריח הקרבן מקריב ומייחד כל אינון

שבטיא דהיכלא דבית דוד וריח הקטורת מקריב ומייחד ואנהיר אינון בוצינין עלאין נהיר אפרסמונא דכיא ועל דא תרין מדבחין הוו מזבח הקטורת ומזבח העולה. מזבח הקטורת איהו פנימאה מזבח העולה איהו לבר. ריח מזבח העולה מתקין לאנהרא בוצינין תתאין ריח מזבח הקטורת מתקין לאנהרא בוצינין עלאין ועל דא לריח שמניך טובים לריח דההוא קטרת שמניך טובים. בא וראה שני מזבחות הן מזבח פנימי לעילא מזבח חיצון לתתא מזבח הפנימי הוא שלם וזהו דכתיב המזבחה בתוספת ה"א וכף בכל מקום ומזבח החיצון הוא חסר ה"א כמו נערה נער חסר ה' אשתכח דמאתערותא דמזבח הפנימי (ס"א החיצון) של מטה אתער מזבח הפנימי של מעלה ובמה אתער בריח הקטורת של מעלה ויתער ריח הקרבן של מטה ועל דא לריח שמניך טובים אינון בוצינין נהירין ונציצין. כתיב הכא ט בים וכתוב התם וירא אלקים את האור כי טוב:

סימן יד דף פב ע"ב ויהי כבוא אברם מצרימה כבואם מבעי ליה ושרה היכן היתה אלא אברהם אעלה בתיבותא וסגר עלה כיון דמטא למצרים אמרו ליה הב מכסא

דף רנה/א

אמר אנא יהיב מכסא. אמרו ליה מאנין את טעין אמר אנא יהיב דמאנין. אמרו ליה מטכסא את טעין אמר אנא יהיב דמטכסא. אמרו ליה מרגלאן את טעין אמר להו אנא יהיב מכסא דמרגלאן אמרו ליה אי אפשר אלא למפתח תיבותא ונחזי מה בגווה כיון דפתחי תיבותא אתנהרא ארעא דמצרים מנהורא דילה ה"ד ויראו המצרים את האשה וגו' אמר ר' יהודה ויהי כבואם מצרים הוה ליה למימר אלא בתיבה וכו':

סימן טו דף קד ע"ב במדרש הנעלם על תיבת חמשים וז"ל חמשים הם כנגד חמשי שערי בינה והם ראויים להציל כל העולם בצדקתם וה' הודה לדבריה וכשראתה שלא מצאה אמרה אולי יחסרון חמשים הצדיקים חמשה כלומר אולי יש בהם בני אדם שעסקו בידיעת שמך שהוא השם במלואו שהוא מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א כמספר אדם שנאמר ועתה ישראל מה יי' אלקיך שואל וכשלא מצאה חוזרת לומר אולי ימצאון שם ארבעים (ככתוב בדפוס):

סימן טז שם אחר תיבת הארבעים. עוד פותחת ואומרת רבש"ע אולי ימצאון שם שלשים כלומר אולי יש ביניהם צדיקים שעסקו והשיגו אותם הל' מעלות הרמוזות בנבואת יחזקאל בפ' ויהי בשלשים (שנה) והם כלולים בל"ב נתיבות חכמה שהם כ"ב אותיות וי' ספירות וכן אולי יש ביניהם אנשים יחידי סגולה המייחדים ב' פעמים ביום בפסוק שמע ישראל שבה כלולים י' ספירות במלת אחד האל"ף עם החי"ת הם תשעה והמלה א' הרי עשרה והד' אמר דהע"ה עלה זה השער לה' צדיקים יבואו בו ודלת מלשון שער ושתי פעמים ביום הרי עשרים. וכשאינה מוצא החוזרת ופותחת ואומרת רבש"ע אולי ימצאון שם עשרה כלומר אולי ימצא ביניהם מי שעוסק בעשרה מאמרות ובעשרת הדברות בכל יום וכן אולי ימצאון ביניהם עשרה שמקדימים לבית הכנסת דהא תנן כל הנמנה עם עשרה ראשונים לבית הכנסת נוטל שכר כנגד כלם שבאים אחריו מה כתיב לא אשחית בעבור העשרה כל זה יש לנשמת הצדיק ללמד סניגורייתו וזכות על הרשעים להשקיט האף והחמה וכיון שלא מצאה שום זכות ללמד מה כתיב וילך יי' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו מהו למקומו למקום מעלתו הידועה ואז נסתלק הדיין ונסתלק הסניגור והקטיגור מקטרג וזהו ויבאו שני המלאכים סדומה בערב וכו' ולוט הוא שטן הוא יצה"ר יושב בשער סדום כי שם ביתו דכתיב לפתח חטאת רובץ ומתחבר עם בני אדם ומטעה אותם עד שמורידם לבאר שחת והוא גם כן עמהם נידון על שהטעה אותם ויורד עד צערא דגיהנם וזהו

הנה נא העיר הזאת קרובה לנוס שמה. הרוצח הוא עשו שופך דמים והיא מצער ואע"פ שירוד ונידון שם עם כל זה תאותו וחשקו לחזור ולהטעות לאחרים וזהו (שם) ויעל לוט מצוער:

סימן יז דף קה ע"ב לאברהם. זמנא חדא נפיק ר' שמעון וחמא עלמא דחשיך ואפיל ואסתתם נהוריה א"ל לר' אלעזר בריה תא ונחזי מה בעי קב"ה למעבד בעלמא. אזלו ואשכחו חד מלאכא דדמי לטורא רברבא ואפיק תלתין שלהובין דנורא מפומיה א"ל ר"ש מה את בעי למעבד א"ל בעינא למחרביה לעלמא בגין דלא שכיחי תלתין זכאין בדרא דהכי גזר קב"ה על אברהם דכתיב היו יהיה בגי' תלתין א"ל ר"ש במטו מנך זיל קמי קב"ה ואימא ליה בר יוחאי שכיח בארעא אזל ההוא מלאכא קמיה דקב"ה ואמר ליה מאריה דעלמא גלי קמך מה דאמר לי בר יוחאי א"ל קב"ה זיל אחרביה לעלמא ולא תשגח בבר יוחאי כד אתא חזייה ר"ש למלאכא א"ל אי לא תיזיל גזירנא עלך דלא תיעול לשמיא ותהוי באתר עזא ועזאל וכד תיעול קמי קב"ה אימא ליה אי לית תיזיל גזירנא עלך דלא תיעול לשמיא ותהוי באתר עזא ועזאל וכד תיעול קמי קב"ה אימא ליה אית לית תלתין זכאין בעלמא להוון עשרין דהכי כתיב לא אעשה בעבור העשרים ואי לית כ' להוון עשרה דהכי כתיב לא אשחית בעבור העשרה ואי לית עשרה להוון תרין דאינון אנא וברי דהכי כתיב על פי שנים עדים יקום דבר ואין דבר אלא עולם דכתיב בדבר יי' שמים נעשו ואי לית תרין הא אית חד ואנא הוא דכתיב וצדיק

דף רנה/ב

יסוד עולם. בה שעתא קט מן שמייא נפק ואמר זכאה חולקך ר"ש דקב"ה גזר לעילא ואת מבטל לתתא בודאי עלך אתמר רצון יראיו יעשה:

סימן יח דף קו ע"א מחמשים עד עשרה. דאיהו שרותא עד עשרה דאיהו עשרה סופא דדרגין. וכיון דמטא עד עשרה. אמר מכאן ולתתא לאו אתר לקיימא בתשובה. ותב ואמר ארבעים בגין דישתזבון ד' קריין ותב ואמר שלשים בגין דישתזבון ג' קריין ותב ואמר עשרים בגין דישתזבון תרין קריין ותב ואמר עשרה בגין דישתזיב קרתא חדא מאינון חמשה בגיני כך לא נחית לתתא מן עשרה:

סימן יט דף קיח ע"ב באר שבע. וישכם אברהם בבקר וכו' ר' ברוקא אמר מה הוא שם על שכמה אלא שהזהירה על עול האמונה ולעמוד במה שהיתה בתחילה כתיב הכא שם על שכמה וכתיב התם שם שם לו חק ומשפט מה להלן על השכינה אוף הכא על השכינה. מה עשתה כיון שראתה עצמה יוצאת מרשותו של אברהם חזרה לקלקולה דכתיב ותלך ותתע מהו ותתע שתתעעה אחר עבודת כו"ם וגלולי בית אביה כתיב הלא ותתע וכתוב התם הבל המה מעשה תעתועים:

סימן כ דף רו ע"א בהו וגו' כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו. שאל רבי חייא לר' אבא אמריתון דנשמתא לא עיילא בבר נש עד דאסתכל בפולחנא דקב"ה וכדין להוי ליה ההיא נשמתא ואמריתון דנשמתא היא קדישא מעליא על כלא אם כן מה הוא דאמר קרא כל אשר נשמת רוח חיים וגו' הואיל והוה להו נשמתא הוה להו לאשתזבא. לא הוה בידיה אתו שיילוה לר' אלעזר ברבי שמעון אמר להו כך הוא והא קרא מסייע ליה דהכי אמר אבוי דכי אתא טופנא לא חזא בר נש דיעביד קב"ה בגיניה אלא נח. וזכותיה לא הוה אלא לאגנא עליהון ועל בתיהון דלא הוה זכותיה כל כך לאגנא על כל דרא ואינון דהוון זכאין בקדמיתא כגון חנוך ירד דהוון להו נשמתא קדישא וחזיין למעבד קב"ה בגיניהון בחרבה מתו והיינו דאמר כל אשר נשמת

רוח חיים באפיו אינון דנשמטא קדישא הוה בהון ולא תימא דעל אינון דהוּו בטופנא אמר אלא
אתא קרא ואמר מכל אשר בחרבה מתו:

סימן כא דף רלז ע"ב אוסרי לגפן עיר"ה ולשורק"ה בני אתונו כבס ביין לבושו ובדם ענבים
סותה. תמניא דרגין כלילן בהאי קרא ארבע מנהון דמיין אהדדי תרין מנהון דמיין אהדדי ותריין
אחרנין דמיין אהדדי. ארבע דמיין אהדדי אינון גפן שורקה היינו גפן היינו שורקה דמנהון נפקין
ענבים ומנהון מתעביד חמרא דאקרי יין וכלהו רזא חדא ומשרשא חד נפקין ונגדין. ותריין דמיין
אהדדי עירה אתונו היינו עירה היינו אתונו ורזא חדא נינהו ובדרגא חדא כלילן ומרזא חדא נגדין.
לבוש"ו סות"ה היינו מלה חדא ורזא חדא כי היא כסותו לבדה היא שמלתו לעורו זימנא קרייה
כסות זימנא אחרא קרייה לבוש וזימנא אחרא קרייה שמלה וכלהו משרשא חדא נגדין ומלה חדא
עבדין וחלופא דשמהן רזין עלאין כלילן בהו ומאן דדייק טעים מידי ומאן דלא דייק לא טעים
ולא מידי והני תמניא דרגין רזין עלאין רמיזין בהו אבל קרא כפשטיה קאי. ת"ח יעקב שלימא
דאבהן הוה כד"א ויעקב איש תם וגו' מאי איש תם דאשתכלל מחכמתא דלעילא ומחכמתא
דלתתא והיינו דכתיב יושב אהלים תרין אהלים נינהו אהל דאקרי לפנין מן הפרגוד ואהל דאקרי
אחורי הפרגוד וכליל הוה מתריין סטריין מבתי גוואי ומבתי בראי ומאן אוליף ליה ליעקב כולי
האי. ת"ח דהא אינון שני דהוה טמיר וגניז בהדייהו דשם עובר. אוליף ליה חרשתא (נ"א חכמתא)
וסימניך בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם מאי בעבר הנהר אלא רזא הוא דכל יומיהון דאינון
קדמאי לא הוּו אוליפן אלא חכמתא תתאה דאתיא מבתי בראי דאקרי אחורי הפרגוד ובאינון
דאחורי הפרגוד הוּו מתדבקין והוּו מודיעין לון מלין דעתידין למיתי לעלמא ביש או טב וכדין
הוּו כל אינון דרין עד דאתא ההוא סטרא דקדושה עלאה ואמשיך ליה לאברהם ואודע ליה מלין
דשרשא דאתמשכאן לעלמא דלהון מבתי גוואי ומתמן אבין כל אינון דאקרון בתי בראי ומתמן
מתחזון קצת מלין לא כלא וסימניך מתמצית גופא של ארץ ישראל העולם שותה מהאי שעתא
דקאים א"א

דף רנו/א

ע"ה על ההוא סטרא קדישא דמיניה כלא נפיק ונגיד וביה כלא תליין נפק ליה לשעתיה מהאי
סטרא דאינון בני עבר הנהר ואתא ליה לאשתעשעא בארעא קדישא ה"ה דכתיב (שם) ואקח את
אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען ארץ כנען ממש ארעא דשאר חיילין
עלאין תבירין תחותה תמן ולית להון קיומא בהדה:

מאמרים חדשים אשר לא היו בדפוס מנטובא ויש איזה מהם שכבר נדפסו בתקונים וזוהר חדש
רשמנו ג"כ מקום תחנונם ובאו האובדים תמצא בחלק ג' דף רס"ו ע"ב עד זכאן לעילא ותתא
ואחר כך שייך זה המאמר:

סימן כ"ב ושחטו הפסח אמר הקב"ה מבעשור לחדש סבו דחלא דמצרים ותפסין ליה ויהא אסיר
ותפיס תלתא יומין וביומא רביעאה אפיקו ליה לדינא ואתכנשו עליה לקטליה ויחמון ליה מצראי
היך אתון עבדין ביה דינא ודא קשיא להו מכל מכתשין דעבד לון קב"ה אינון דינין דעבדו
בדחליהון לבתר דיינין ליה בנורא בגין דכתיב פסילי אלקיהם תשרפון באש אמר קב"ה אל
תאכלו ממנו נא דלא יימרון בתיאובתא דדחלא אכלין ליה אלא אתקינו ליה צלי ולא מבושל
דאילו מבושל יהא טמיר ולא יחמון ליה אלא תקינו ליה מוקדא בנורא דריחיה נודף. ותו רישיה
עליה דלא יימרון דחיה או דמלה אחרא היא. ותו עצם לא תשברו בו. אלא דיחמון גרמוי רמאן
בשוקא ולא יכלין לשזבא ליה וע"ד כתיב ובאלהיהם עשה יי' שפטים. ההוא קדמאה דאשתכח

בבי כנישתא ואריך בבי כנישתא זכאה חולקיה דאיהו קיימא בדרגא דצדיקיא בהדי שכינתא ודא איהו רזא ומשחרי ימצאונני דא סליק בסליקו עלאה ואי תימא הא תנינן בשעתא דאתי קב"ה לבי כנישתא ולא אשכח תמן עשרה מיד כועס. למלכא דשלח לכל מלכי (ס"א אנשי) מדינתא דישתכחון עמיה ביום פלן בדוך פלן. עד דהוו מזמני גרמייהו אינון בני מתא אקדים חד ואתא לההוא אתר בין כך ובין כך אתא מלכא אשכח לההוא בר נש דאקדים תמן. א"ל בני מתא פלוני לאן אינון. א"ל מארי אנא אקדימנא מנייהו והא אינון אתיין אבתראי לפקודא דמלכא. כדין טב בעיני מלכא ויתיב תמן בהדיה וישתעי עמיה ויתעביד רחימא דמלכא. בין כך אתו כל עמא ואתפייס עמייהו. אבל אי בני מתא לא אתיין וחד לא אקדים ואשתעי קמי מלכא לאחזאה בגיניהון. מיד כעס מלכא מה כתיב מדוע באתי ואין איש. ומאן דאשתעי בבי כנישתא ווי ליה דאחזי פרודא ווי ליה דגרע מהימנותא ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישאל דאחזי דלית ליה אלהא. ולא אשתכח תמן ואנהיג קלנא בתקיפא עלאה. כל גווינן טבין בחלמא בר מתכלא בגין דאיהו כרסיא למידן דינין דנשמתיין והא דרגא חדא איהו. אלא בשעתא דקיימי בדיני נפשא כדין איהו גוון תכלא והא אוקימנא. בשעתא דחמי ב"נ למעבד פקודא דמאריה כגוונא דנחש דהוו חמאן ליה הוו דחלי מקמיה דקב"ה ומנטרין גרמייהו בההוא דחילו דקב"ה סלקא עלייהו מייא אתכסיין מאן גרם לון ההוא נחש ההוא רצועה דמסתכלאן ביה אוף הכי תכלת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות יי' מההוא דחילו דיליה:

רבי שמעון פתח מי ימלל בזוהר חדש הנ"ל בסתרי אותיות מראש הספר עד דף ט' סוף ע"ג ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו וכו' רזא דשמאלא ואח"כ שייכיין אלו המאמרים:

סימן כ"ג תא חזי האי הר לישנא דתקיפו הוא. אינון הרים לעילא ואלין צדיקים דאחידן בכנ"י ואקרון הר ציון אינון הרים דסחרני ירושלם בגין דאינון מצויינין ואמרין האי בהאי בסתרא דיחודא לשפוט את הר עשו דקטריגו מקטרגא מסטרא דשמאלא בההוא זמנא והיתה ליי' המלוכה. בקדמיתא אקרי ממלכה בגין דינקא לתרין סטרין לימינא ולשמאלא. והשתא מלוכה אקרי בגין דינקא לימינא הה"ד וארשתיך לי לעולם ובגין דגלותא לאו לעולם הוא דהא יתבא בגלותא. ת"ח דסמיך ליה והיה יי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד בגין דעד השתא כד ישראל בגלותא שכינתא עמהון ומלכא בלא מטרוניתא לאו מלכא איהו. אבל ההוא זמנא והיה יי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד כד אתדבקת שכינתא בצדיק כדין הוא יחודא

דף רנו/ב

דהכי אוליפנא ברזא דק"ש דבעי ב"נ ליחזא למאריה ולקשרא קשרין דמהימנותא ברעותא דלבא. וכד מטי לאחד אבעי ליה לכוונא בא' סתימא עתיקא (ס"א עמיקא) דכלא. וח' תמניא דרגין עלאין מחכמה עלאה עד צדיק. ור' רבתא אתדבקתא דכנ"י דאיהו חולקיה דדוד דאקרי עני ואביון כד אתדבקא לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא"ח. כדין איהי רבתא ועלמא כוליה יניק מינה ואינון שדים דאינון כמגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום. ת"ח האי קרא על כנ"י אתמר כד איהי בגלותא עם בנהא בין אומין דעלמא אקרי זעירא הה"ד (שם) אחות לנו קטנה. וכד ישראל אתדבקו באורייתא ואזלין בארץ קשוט כדין אתמלייא ושלום אתחבר בהו. אתיבת איהי ואמרת אני חומה ושדי כמגדלות. בההוא זמנא דאתחבר עמי א"ז ושלום"ם. א' רזא דעתיקא קדישא דכלא ז' שבע דרגין ושלום"ם דאקרון צדי"ק כיון דהני דרגין מתחברין כדין א"ז הייתי בעיניו כמוצאת שלום. ומאן עיינין. אינון ז' דרגין דאקרון עיני יי' פני יי' וכדין שלמא לעלמא ושריא טיבו דעתיקא באתר דדכר ונוקבא. ובג"כ פקד משה באורייתא ואמר שמע ישראל יי'

אלקיננו יי' אחד לקשרא כלהו קשירין דמהימנותא. ת"ח כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו. מ"ט בגין דאיהו אתר דכל יומין ושנין דעלמא ביה תליין ברזא דאינון דרגין דרמיזין באחד ואינון עשרה וכלהו חד ואתערו ביה חבריי' ואמרו ובדל"ת ושפיר בגין דהאי אתרא דדל"ת היא ולית לה נהורא מדילה ובעי ב"נ לארכא בה ולאמשכא לה ברכאן מאינון שית סטרין שית בגין עלאין ע"י דצדיק ואינון שית סטרין רמיזין בח' ברזא דתמניא שית אלין ותרין לעילא חכמה ובינה אבא ואמא לאוספא ולאכללא להו לעילא ולמיהב להו ברכאן מאבא ואמא עלאה דהא לא שריא טיבו דעתיקא אלא באתר דשלים באתר דאשתכח דכר ונוקבא הה"ד צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו' ביום חתונתו וגו'. ביום חתונתו דייקא. וע"ד אמרו ובלבד שלא יחטוף בחי"ת אלא בעי לאמשכא ברכאן מאתר עלאה דכלא. ולארכא באינון שית בנין. לבתר להאי בת דלית לה אחסנא בבית אבוה ואמא אלא האי ברא. ומכאן אוליפנא דברא ירית לאבא לאימא. וברתא לא. אלא דאית לה מזוני מן ברא אלא בעי לארכא בהאי דל"ת ותמן אמרי כמה בעי בר נש לארכא בה. כשיעורא דימליך יתה לעילא ולתתא ולארכא זווין דעלמא רזא דשית סטרין עלאין דכלהו אתחברון עמה ולא יתפרשו לעלמין. וכד בר נש מאריך בהאי כל אינון יומין ושנין עלאין מוסרין ברכאן על רישיה וקב"ה קרי ליה ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. ת"ח כללא דאורייתא בהאי קרא רמיזין וכללא דכל אינון אמירן דאתברי בהון עלמא באחד רמיזין הה"ד והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהון אתברי עלמא וע"ד תנין בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' ואוקימנא דכלהו י' וכלהו כלילן בקרא קדמא דאורייתא כמ"ש בראשית ברא וכו'):

@ סימן כד בראשית רזא דחכמ"ה ברא. עלאה סתימא דלא אתידע (כתר) אלקי"ם בי"נה. א"ת כללא דחס"ד וגבורה. השמים תפארת. וא"ת. כללא דנצח והו"ד וא"ו דואת לאכללא צדי"ק. הארץ כללא דכנ"י ארץ החיים ובתר פרטא דאורייתא ברזא דאינון יומין עלאין. בראשית מאמר הוא לקבל דרגא דחכמה ואקרי ראשית:

ויאמר אלקים יהי אור לקבל דרגא דחס"ד דאיהו לימינא דהא מתמן נפיק נהורא לכלהו עלמין ברזא דיום. הה"ד חסד אל כל היום ולקבליה לתתא אברהם דאחיד בהאי חולקא ובג"כ כתיב הכא יום אחד והכא אחד היה אברהם וביה כתיב מי העיר ממזרח ברזא דאור דנפיק ממזרח ות"ח לא תשכח בכלהו ז' זכאין דאחידן לעילא ברזא דשמהתון בשירותא אלף אלא אברהם ואהרן דאחידן בהאי חס"ד דהא כהנים מסטרא דחסד אתו אע"ג דאחיד אהרן בהוד בחסד נמי אחיד ומשה אע"ג דאחיד בנצח בת"ת נמי אחיד. לאחזאה דכלא חד ואברהם רישא לכלהו זכאין ומניה אתפרשו לתתא

דף רנז/א

דאיהו לימינא דקב"ה ואקרי כהן הה"ד אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק ואהרן בגין דאיהו כהן אחיד בהאי. אבל דרגא דיליה הו"ד איהו:

ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וגו' לקבל דרגא דגבור"ה דאחיד תמן יצחק ולקבליה ת"ת מיא אולידו אשא בגין כך יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל. ובג"כ לתתא אברהם הוליד את יצחק וביומא ההוא אתברי גיהנם דנפיק מההוא אשא תקיפא בההוא מחלוקת ובג"כ ההוא יומא יומא דדינא:

ויאמר אלקים יקוו המים לקבל דא דרגא דתפאר"ת דאקרי קו האמצעי ולקבליה דיעקב דאיהו תליתאי ונטיל תרין חולקין בההוא דאש ומים (דאש השמים) משמים ולקבליה יום תליתאי וע"ד אקרי יעקב איש תם יושב אהלים. שלים בכלא שלים בחסד. שלים בדינא. שלים במיא שלים באשא. יושב אהלים תרין חס"ד וגבורה ונטיל כלא ואתעביד בידיה רחמין:

ויאמר אלקים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי וגו'. דרגא דצדיק דאקרי עץ החיים ואיהו עושה פרי דהא לית בכלהו דיעביד פרי בר איהו. זרעו בו על הארץ דייקא. ולקבליה לתתא בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. ואקרי ברית שלמא. ובג"כ תרי זמני בהאי יומא כי טוב. חד לקבל דרגא דתפאר"ת וחד לקבל דרגא דצדיק דאיהו יומא דשבתא דלעילא ועבידתא אחרא לית ביה זווגא לאפקא פרי נשמתין לעלמא פרי עובדוי דקב"ה ה"נ לתתא דזווגא שרי ביה משבת לשבת ת"ח רזא עלאה דאורייתא מאי עץ פרי עושה פרי לקבל יומא דשבתא איהו מ"ט אתכליל ביום תליתאי רזא עלאה איהו בגין דתנינן רשב"י אומר מ"ט כתיב באורייתא כי יקח איש אשה ולא כי תלקח אשה לאיש בגין דארחיה דב"נ לאהדרא ולמתבע אנתו. מתל לב"נ דאתאביד ליה אבדתא מארי דאבדתא מחזר למתבע אבדתא דיליה והאי צדיק איש אקרי הה"ד והורידו לאיש מנחה כדאוקימנא וכנסת ישראל דרמיזא ביום רביעאי ברזא דמארת חסר סמכא רביעאה מלכותא דדוד בג"כ אע"ג דאתריה דהאי צדיק יומא דשבתא אתכליל ואתרמיז ביומא תליתאי למהוי סמיך ליום רביעאי ואיהו אנתו דיליה בג"כ מאריה דאבדתא מחזר על אבדתו ובג"כ כתיב לתתא ויוסף הוא השליט על הארץ. אבל בזמנא דאתי דאיהו באחרית הימים ביום שתיתאי דאיהו אלפא שתיתאה כד ייתי משיחא דיומא דקב"ה אלף שנין אע"ג דכנ"י חולקא דידה יומא רביעאה אזלא ואתרמיזא ביומא שתיתאה למהוי סמיכא לבעלה דאקרי צדיק יומא דשבתא לתקנא ליה פתורא האי דכתיב כי ברא יי' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר דא איהו בזמנא דמשיחא דאיהו ביומא שתיתאה ובג"כ כתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי מ"ט אתוסף ה' מה דלא הוה כן בשאר יומי. אבל בכל אתרא ה' דא כנ"י דאתי לאזדווגא בבעלה יומא דשבתא כד ייתי לבעלה (ס"א לה בעלה) לאקמא לה מעפרא ובג"כ כתיב ובאו האובדים בארץ אשור. דא צדיק וכ"י ד"א מ"ט אתכליל ביום תליתאי רזא דצדיק בגין דתלת דרגין מימינא ותלתא משמאלא ואיהו הוה אמצעיתא דגופא לאשקאה לכלא בגין למנגד שקיותיה ליום רביעאי דאיהו כ"י דלית לה נהורא מגרמה סמיך להאי צדיק. ות"ח האי יומא דשבתא אסיר למעבד עבידתא בג"כ אתכלילו ביה תרין ויאמר לקבל תרין דרגין והוכפל ביה כי טוב:

ויאמר אלקים יהי מארת לקבל דרגא דצד"ק מלכות דלעילא דלית לה נהורא מדילה אלא מה דאתייהב לה ע"י דצדיק ובג"כ דוד לתתא עני ואביון אחיד בה ואצטריך לאוספא ליה יומין ושנין והא אוקימנא שבעים שנה דייקא ואקרי יום רביעאי:

ויאמר אלקים ישרצו המים. לקבל דרגא דנצ"ח דאיהו סמכא ימינא דאורייתא ולקבליה משה לתתא סמיך לעלמא באורייתא הה"ד אם לא בריתי יומם ולילה וגו':

ויאמר אלקים תוצא הארץ לקבל דרגא דהו"ד דאחיד אהרן ואקרי יום שתיתאי. ת"ח אהרן לתתא אע"ג דאתי מחס"ד אחיד לתתא ביום שתיתאי דאקרי הו"ד ועביד קרבנין באינון מיני בעירן דכין ואתבריא ביומא דיליה לאקרבה כנ"י דאתרמיזא ביה בצדי"ק לקשרא דרגין דמהימנותא ולנחתא רחמי לעלמא:

ויאמר אלקים נעשה אדם. האי אמירא לקבל דרגא עלאה דכלא סתימאה דסתימין. בעא למעבד יקרא לדיוקנא ברזא דאדם ובכלהו דרגין לתתא יהיב חילא לאפקא

כל חד כדקא חזי ליה ועבד אדם דשליט בכלא בעלאי ותתאי. ות"ח עד לא אשלימו אינון שבע דרגין יומין עלאין לא אשתלים אדם לעילא כיון דאשתלים לעילא אדם עלאה. אשתלים לתתא אדם תתאה. וכלהו עלמין בשלימו. בג"כ שלטיה לאדם תתאה על כל דאתברי בעלמא בגין דאדם עלאה שליט על כלא. ובג"כ רמז בהאי קרא שבע דרגין דאית ביה שבע דרגין עלאין דאקרי בהו אדם דלעילא ואשתלים בהו. בג"כ נעשה אדם בצלמנו למיהב ליה שפע מההוא אתרא דאקרי חסד. ת"ח מאן דהאי צולמא עליה חסד אל לא אעדי מניה ויתבא על רישיה ואתחברת ביה שכינתא בסיפא דיומוי בגין דהאי חס"ד יום ראשון ואיהו רישא דכל יומין דלעילא והאי צולמא דאתיא ליה מניה לא אסתלק עד דאשתלימו יומוי דבר נש כד אשתלימו שבעין שנין לקבל שבע דרגין. עשרה לכל דרגא דה"ד ימי שנותינו בהם שבעים שנה מאן בהם באינון יומין ושנין דלעילא ואם בגבורות שמנים. תא חזי בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא רזא דאינון שב דרגין (לד' צ"ל שבע דרגין) דבהון זכות וחובא ברזא דחס"ד וגבורה דאי הכי לא הוה ליה לבר נש למהוי חי בר משבעין. אלא במזלא עלאה עתיקא דכלא תליין. בג"כ איהו מוסיף על כל יומוי דכל ב"נ כרעותיה. ות"ח הכי אוליפנא בספרא דשלמה מלכא דבליילא בתראה דחגא אי יסתכל ב"נ בצולמא דיליה וחזי ליה שלים לא אתגזר עלוי מיתה ומ"ט בהאי ליליא בגין דז' יומין דחגא לקבל שבעא יומין עלאין אינון דכל יומין ושנין דעלמא בהו תליין ואינון רמיזין בקרא דלך יי' הגדולה וגו' שירותא דלהון חס"ד וסימא דלהון ממ"לכה. כנ"י. אחרי"ת הימים אשתכח שביעאה אחרית. וכד אתיא האי ליליא דשביעי אתחזי אי אשתלימו יומי בהאי אחרית הוי האי צולמא עלאה חזי עליה. חסד אל יתהדר עליה כבקדמיתא ולא מסתפי מהאי דינא דצד"ק ואיהו בהדיה בשלימו בחדותא ואהדרת לי' אנפין ובג"כ אזהר לון קב"ה לישראל לאשתזבא מדינוי דהאי צד"ק לחפאה סכת שלמא עלייהו ולמיתב בצלא דמהימנותא דה"ד בסכות תשבו שבעת ימים לאכללא להאי דרגא לעילא ולאוספא ביה ברכה מים עלאין בגין דהאי יומא שביעאה איהו כנ"י אנן מקיפין להאי מזבח עלאה באינון תרין למודים דאינון ערבי נחל ועבידן בה נסוך המים ויהיב צד"ק באינון שתין דאינון מששת ימי בראשית כלא ברזא דחכמתא. ולבתר ביום השמיני עצרת תהיה לכם עבדו כנישוחא לאינון שבע יומין עלאין. ועבדו יומא טבא בגין דאשתזבון מדינוי דההוא יומא שביעאה. בג"כ כתיב בצלמנו כדמותנו לקבל יומא תניינא גבורה חולקיה דיצחק כדין אית לב"נ למשווי להאי דמותנו ולאדמי בעובדוי לאינון עלאין. וכל דא למה בגין דקב"ה יהב בידיה דב"נ אי בעי ב"נ למדמי גרמיה לאינון דלעילא אשתלים בהו ולא מסתפי מהאי מדת דינא עלאה. וירדו בדגת הים. לקבל דרגא דנצ"ח דאחיד ביה משה דגת הים בההוא דרגא אתבריאוו. ויהיב לון סתימא דסתימין חילא למשלט עלייהו אי דמי בר נש לעלאין. ואי לא דמי לעלאין ירדו ונוני ימא שלטין בהו בבני נשא ובג"כ אזהירת לון אורייתא דאתיהיבת ע"י דמשה ובחרת בחיים. ת"ח משה כד אתרמי לימא לא שלטו עליה נוני ימא ולא אסתפי מנייהו. בגין דאיהו הוה זמין לקרבא לעילא ולאדבקא בקב"ה. ולבתר כד אתדבק שליט על נוני ימא ולא אסתפי מנייהו. בגין דאיהו הוה זמין לקרבא לעילא ולאדבקא בקב"ה. ולבתר כד אתדבק שליט על נוני ימא ורמז לאהרן אחוי דימחי ית ימא וימותון נוני ואיהו לא עביד הכי בגין דההוא דרגא דיליה שליט עלייהו וביה אתברואו ולא בעא קב"ה דימחי איהו בגין לאתהפכא להו לאויב וכד בר נש אזיל בארחוי דקב"ה כתיב עליה כי תעבור במים אתך אני וגו'. דהא וירדו בדגת הים ובעוף השמים לקבל דרגא דשמים. דבההוא דרגא שליט עלייהו ודא תפאר"ת. ואע"ג דבדרגא דנצ"ח אתעבידו כל נוני ימא ועופי לא כתיב תמן אלא עוף כנף אבל השתא קרי להו עוף השמים בגין דב"נ לא שליט עלייהו אלא מסטר דשמים. ובבהמה שליט עלייהו ברזא דהו"ד דיהיב ליה סיועא דהא בההוא יומא אתבריאוו בעירן. ובכל הארץ שליט ברזא דצד"ק דאקרי כ"ל ואיהו שליט על הארץ ארעא עלאה. ה"נ ב"נ לתתא שליט על ארעא תתאה בגין דכלא ביה. ובכל הרמש הרומש על הארץ שליט עלייהו ב"נ מסיועא דאתיהיב ליה מארץ החיים מלכות עלאה:

מדרש רות בזהר חדש דפוס הנ"ל דף סא ע"ג בתוך המאמר המתחיל פתח (שייך בדף מ"ז א אצל שליט על כולא):

סימן כה ויאמר אלקים הנה נתתי לכם את כל עשב זורע זרע לקבל דרגא דבינ"ה דאקרי אלקים דכיון דאימא עלאה חמאת לון שלימין יהיב לו תפנוקין מלעילא לאתקיימא בעלמא. ת"ח אדם קדאמה קודשא בריך הוא יהיב ליה כל עשב זורע זרע ולא יהיב ליה רשו למיכל בעירי ואופי שמיא בגין דגלי קמיה דהוה זמין לאתפתאה בהווא נחש דאיהו ערום מכל חית השדה אמר קב"ה ארחקיניה מניה ולא יהא ליה עסק ביה ולא בבעירי ולא בעופי בגין דקב"ה ארים ליה לב"נ מכשול מקמיה מאים יתקיים בעלמא אבל כד אתא נח דאקרי צדיק מה כתיב ביה ויבן נח מזבח ליי' הא אוקימנא ההוא מזבח דאקריב ביה אדם הראשון. ומ"ט ויבן בגין דחייבי עלמא עבדי בה פגימו. אתא נח וקריב ההוא מזבח בבעלה הה"ד ויעל עלת במזבח חסר. כד חמא קב"ה דאתקריב ההוא מזבח וקירב הנהו בעירי דכיי. יהיב ליה רשו למיכל כלהו בעירי מ"ט בגין דאתקיף בהווא ברית עץ החיים וקריב ליה בעץ הדעת ועבד יחודא כקדמיתא אלא דלבתר אתפתה דבעא למבדק בה ההוא חובה ולא לאתדבקא ביה אפילו הכי לא אשתזיב מניה ונציב ההוא כרמא. ת"ח אדם דזמין לאתפתאה באילני לא יהיב ליה אילני וארחקינהו מניה דהא לא אדכר לון אלא דאיהו עבד גרמיה חול ונציב ההוא כרמא דאקרי בית ישראל. בקדמיתא אשתלים ביה וחפיא עליה ואשתזיב בה. ומאן איהו בית ישראל דא תיבה דאקרי ארון הברית. והשתא כד בעא למבדק מה כתיב וישת מן היין כד"א ותקח מפריו. לבתר ויתגל בתוך אהלה. גלי ההוא פרצה כקדמיתא בגו משכניה בגו לגו. ואי לאו ההוא מדבחה דאגינת עליה משום דאתדבק בה בקדמיתא הוה נתפס מיד. ועכ"ד כד לא עבד ליה אלא למבדק כסי עליה אורייתא ולא פרסמיה כמה דפרסם לאדם וההוא מדבחה כפרה עליה. ת"ח מזבח של בית עולמים ההוא תלתין ותריין על תלתין ותריין אמה היא רמיזא בתריין ותלתין נתיבות פליאות חכמה דהא חכמה תתאה אקרי. עלה אמה וכנס אמה זהו יסו"ד לקבל צד"ק דלעילא דהא כגוונא דכלהו דרגין אית בה וכלהו אתחזיין בה דהא מראה אקרי. עלה חמש וכנס אמה זהו סובב. לקבל ההוא דרגא דאתדבק בה דאיהו סובב לההוא מזבח הה"ד וימינו תחבקני דהא מיסוד עד ההוא דרגא חמשא דרגין אינון. עלה שלש וכנס אמה אלו קרנות לקבל אינון תלתא דרגין דאתיין לה מנייהו תקפו עלאה ושפע ובג"כ דוד שנמשח בקרן נמשכת מלכותו בגין דאיהו אחיד באינון קרנות המזבח תקיפו דמדבחה עלאה. ת"ח ארבע קרנות אמה על אמה אית בה במזבח בגין דאיהו כסא דוד יום רביעאי לתת לה שפע מאינון שלש אמות לאינון ארבע קרנות. וכד הוו מקרבין כהני מסטרא דחס"ד עולת התמיד לגבי מזבח הוו מקריבין ליה ההוא אתרא דאקרי מזבח וכד הוו עבדין מתנות מדמא דעולה הוו סלקין והוו אזלין בההוא סובב דאיהו דרגא דידהו וחולקא דאבוהון דיהבין שתי מתנות שהן ארבע לקבל ההוא אתרא דאקרי עולה. וקביל שתי מתנות דההוא בוכרא דנטייל תריין חולקין הה"ד ויעקב איש תם יושב אהלים רחמי ודינא ונסיב ההוא צדיק תריין חולקין דידיה הה"ד נתנה בכורתו ליוסף ותריין חולקין דאבוי ונסיב כלא האי כ"ל ואמלי לההוא אתרא דאקרי ים הה"ד כל הנחלים הולכים אל הים האי מזבח העולה הוה גביה. הא ט' אמות לקבל ט' דרגין דאיכא עד צדיק תשיעאה דכלא טו"ב ודאי. ואיהו כבנין אוצר רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה הה"ד ויבן יי' אלקים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והאי מזבח עלאה היא אשתו דאדם דלעילא ובג"כ אקרי מזבח העולה כד"א ארון הברית ודא כנסת ישראל ואקרי מזבח מ"ט אקרי הכי בגין דכד בני עלמא לא מכשרן עובדייהו איהו דבחה לון הה"ד והכיתי אתכם אף אני. דהא כל מאני קרבא דמלכא בידיה אתמסרן הה"ד הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה ובג"כ אורייתא שלימתא קב"ה יהבה לון לישראל למיזכי בה לחיי עלמא לאשתזבא מדינוי דההוא מזבח. מה דלית רשו לגבר אחרא

לקרבא לגבה. וכי תימא הא חמינא משה קריב לגבה שבעה יומין בקדמיתא ת"ח כתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. האי קרא על

דף רנח/ב

כ"י אתמר כד איהי שריא בארעא קדישא בכל אינון שבעה יומין כלהו בשלימו הה"ד שבעת ימים ימלא את ידכם ובג"כ אקרון שבעת ימי המלואים דייקא. ומשה דאיהו לוי מסטר דא קריב בקדמיתא לגבי האי מזבח הה"ד שמאלו תחת לראשי מאי ראשי אלא ברישא כד אתדבקת האי מזבח בההוא עולה שמאלו אתקרי בקדמיתא ועכ"ד אתערו חבריא בחלוק לבן שאין בו אימרא שמש הה"ד מחשוף הלבן אשר על המקלות. בגין דאע"ג דאיהו מסטר דדינא אתלבש בחס"ד וקריב לגבה ואתער חס"ד עלאה בעלמא. ומאי קריב פר ברישא תמיד של שחר עולה ודאי. ולבתר קריב פר חטאת למיהב שלמא בין ההוא פר חטאת. ואהרן דחב לגבה כד עבד עגלא (ס"א עולה) ודא כנסת ישראל והחטאת לקבלה איהו. ודא פר כהן משיח כד איהו חב לגבי מזבח מה דלא אית בגבר אחרא אלא נוקבתא לחטאת ולבתר קריב עולה לגבה. כיון דאתקריב עולה לגבי האי מזבח כדין מלואים הוא. מלואים לעילא מלואים לתתא. וכלהו עלמין בחדוה דהא מטרוניתא אתחברת בבעלה וכדין קריב לגבי ההוא מזבח איל המלואים ויהיב מההוא דמא על תנוך אודנא דאהרן בגין דתהוי רכיכא למשמע ברכיכו ולא בקשיו. ויקבל מלי דאורייתא דלא לאפרדא תורה שבע"פ מתורה שבכתב ולאשלמא עלמין כלהו. וכן לבנוי. ופקיד לון דיתבון בההוא תרעא דההוא אהל למיטר ההוא אתרא דלא יתקרב ערל וטמא וישתלמון כלהון שבעה יומין עלאין ויסתלקון בההוא דרגא דחס"ד דאיהו מתתא לעילא שביעאה דהא אינון בקדמיתא אתדבקו בההוא פתח אהל מועד ולבתר אסתלקו לעילא לבתר מה כתיב וימינו תחבקני הה"ד ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ופקיד ליה למיסב ההוא עגל דחב ביה ויקרביניה לגבי ההוא מזבח. ואיהו הוה כסיף לקרבא לגבה דדחיל משלהובוי. א"ל משה (שם) קרב אל המזבח ועשה את חטאתך בקדמיתא והב מההוא דמא באנון קרנות בגין דחב בקדמיתא לגבייהו ומנע מנהון ברכאן ולבתר (שם) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח לאצקא בההוא יסוד מאי יצק כד"א ויעש את הים מוצק ולבתר קריב לההוא מזבח ההוא עולה ועבד בקדמיתא ראש ולבתר רגל. ולבתר על ישראל קריב שיער עזים דחא מההוא סטרא דיצר הרע אתדבקו בכו"ם ולבתר עגל וכבש לעולה. ת"ח בקדמיתא עגל לחטאת כיון דקריב ליה בשלימו לגבי אמיה לבתר קריב ליה לגבי אבוי הה"ד לעולה ולבתר שור ואיל לשלמים דהא שלמא בכלהו עלמין והאי שור דסטרא דשמאל ואילו דיצחק לא עבדין דינא אלא לשלמים שלמא לעילא שלמא לתתא וכדין קב"ה פתח עלייהו והנה מה טוב מה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לכ"י. יחד. צדי"ק כלא ביחודא שלימתא כדין מה כתיב כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן. כיון דאתחברו דכר ונוקבא שלים. ובג"כ כשמן הטוב על הראש בקדמיתא עתיקא דכלא רישא דכל רישין. יורד על הזקן דא חס"ד וגבור"ה ות"ת דכלהו אקרון זקן ואברהם זקן ויהי כי זקן יצחק. ועיני ישראל כבדו מזקן. על פי מדותיו. דא צדי"ק ואיהו פי מדותיו. ולבתר כטל חרמון שיורד על הררי ציון. אלין שבע הרים דאקדון הררי ציון. כי שם צוה יי' את הברכה. כיון דאתחברו. חיים עד העולם דא עץ חיים בההוא עולם. וכל דא בגין הנהו קרבנין דמתערין טיבו לעילא ותתא. ולבתר הכי כהני דמסטרא דחס"ד קרבין לגביה דההוא מזבח מה דלית רשו לגבר אחרא לקרבא. ונכסין נכסת קודשין בצפונא דמזבח בגין דבסטרא צפונא דאית בה כד קריב גבורה לגבה עבדא אינון נוקמין. בג"כ עבדין כהני שלמא בעלמא דלא יתוקד עלמא בשלהובוי דמזבח. וכדין חיים נחתין לעלמא הה"ד בריתי היתה אתו החיים והשלום. מאי טעמא חיים בגין דהא עבד שלום. וכהני עבדין שלום בקרבנא מאי קרבנא לבן ואדום חלב ודם. חלב לקבל ההוא דרגא שופרא דכלא. חלב הארץ מתרגמינן שופרא דארעא. דם לקבל ההוא דרגא דאקרי נפש דכתיב נשבע ה' (צבאות)

בנפשו. וב"נ כד קריב האי דמא כאילו מקריב נפשיה הה"ד כי הדם הוא בנפש יכפר ובג"כ אזהר לון אורייתא מאן דייכול מההוא חלב ודם דמקרבין מניה למדבחא ישתצי מההוא מדבחא האי דכתיב ונכרתה הנפש ההיא מעמיה. מ"ט בגין דה"ל למקריב לההוא חלב על מדבחא. וההוא דם

דף רנט/א

ביסוד לאכללא מדת יום בלילה ומדת לילה ביום ובעולת התמיד דאיהי כללא דכלא לכפרא על כל ישראל על עשה ועל לא תעשה הנתק לעשה מ"ט בגין דהא ארבא (ס"א אתרא) דרגא דעולה עשה איהו. ועבדין ליה מתנות לאכללא לההוא אתרא דאקרי כ"ל ולישראל. ולאן אתרא יהבין אינון מתנות. דהא בקרן מזרחית צפונית. לאתערא מזרח דאיהו רחמי. ולאתערא צפון בחודה לגביה דההוא מזבח ולבתר בקרן מערבית דרומית. לאכללא ההוא מזבח דאקרי מערב בדרום דאיהו צפון. תחת לראשי. בקדמיתא והדר וימינו תחבקני דאיהו חס"ד. ד"א מ" דלא יהבין מתנה בקרן דרומית מזרחית צפונית מערבית דהא ההוא קרן דרומית מזרחית איהו בקדמיתא כד סלקין כהניא בההוא כבש דבדרום סטרא וחולקא דיזהו דאיהו חס"ד. ואמר' כל פנות שאתה פונה לאו איהו אלא דרך ימין למזבח בגין לחברא סטרא דמזרח בההוא מזבח וה"ל לכהנא למיהב מתנה בקדמיתא בההוא קרן דרומית מזרחית דהאי איהו קדמאה לאינון דרגין ולא עוד אלא דאתער לגבה חס"ד בקדמיתא. הא אתערו חבריא ואמרין בגין דכתיב אל יסוד מזבח העולה תן יסוד למזבח של עולם (ס"א עולה) כלומר קרב יסוד דאיהו צדיק לגבה וקרן דרומית מזרחית לא היה לו יסוד ת"ח כתיב ביה ביהודה לכו ונמכרנו לישמעאלים ובגין דאיהו חב לגבי ההוא יסוד ואפרשיה מההוא ארץ עלאה ויהב עצה למזבן יתיה. בג"כ בההוא חולקא דידיה לא הוה ליה יסוד. והכי תנינן מה הוה חולקיה דיהודה הר הבית ולשכיו ועזרות. ומה הוה חולקיה דבנימין דאיהו צדיק לתתא אולם והיכל ובית קדש הקדשים. ורצועא נפקא מחולקיה דיהודה דאיהי כלפי מזרח דהא דגלו נמי במזרח הוה. ונכנסה בחולקיה דבנימין. ועלה אתבני מדבחא דהא מדבחא חולקיה דיהודה הוה כדאוקימנא ותעמד מלדת דקימא כרסייא על סמכוהי והיא סמכא רביעאה לקבל כנסת ישראל דאיהי רביעאה וכתוב בה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה ודוד בריה אחיד ביה בההוא מזבח כדאוקימנא ברזא דמהימנותא. ובנימין הצדיק מצטער עליה לקרבא יתה לגביה הה"ד חופף עליו כל היום. בג"כ זכה בנימין הצדיק לתתא ונעשה אושפיזא לגבור"ה הה"ד (שם) ובין כתפיו שכן דאיהו חולקיה במערב. והשתא שכינתא בין תרין צדיקים. צדיק לעילא יוסף הצדיק. לתתא בנימין. האי בעלה דמטרנותא. והאי אושפיזא. בג"כ כתיב מושיבי עקרת הבית דא עלמא דאתכליא (ס"א דאתגליא) דא שכינתא תתאה דאיהי עקרת הבית. עקרא דהאי עלמא רחל בין תרין צדיקים לעילא ותתא בג"כ אתקרי בי מקדשא בית עולמים. מזבח של בית עולמים האי באחסנתיה דבנימין. אבל כד שריא שכינתא באחסנתיה דיוסף בשילו לא קארי לה בית עולמים דהא עולם הו"ד הוא לעילא ותתא. אם הבנים שמחה דא שכינתא בג"כ הללויה. ת"ח כד אזדבן ההוא צדיק למצרים בנימין אחוהי הוה כדאוקמוה חבריא בלע על שם שנבלע בין האומות. בגין כך תנינן היסוד היה מהלך על פני כל המערב ועל פני כל הצפון אוכל במזרח חצי אמה ובדרום חצי אמה בגין דחולקיה דבנימין הוה מערב בג"כ אית ליה יסו"ד דהא הוא שליט הוה לגבי ההוא צדיק יסוד עולם. אבל בחולקיה דיהודה דאיהו מזרח לא הוה ליה יסוד דהא איהו ארחקיה מניה דיהב עצה למזבניה למצרים. ת"ח סדרא דדגלים הכי הוא סחרניה ההוא מדבחא דעולה דאקרי משכנא יהודה ודסמיכין ליה במזרח. ומאן סמיכין יששכר דאגין עליה בחילא דאורייתא. ולבתר זבולון דסמיך ליששכר דיהב לון מלאי וחילא לאתעסקא באורייתא אפרים ומנשה ובנימין למערב. ראובן ודסמיכין ליה בדרום. דן ודסמיכין ליה בצפון. ות"ח כתיב ביה בההוא צדיק והוא נער את בני בלהה וכתוב בבני לאה (שם) וישנאו אוו בג"כ תנינן האי

יסו"ד הוה מהלך על פני כל המערב דהא חולקיה דאחוי דנטר ההוא אתרא ודבנוי. הוה. ועל פני כל הצפון בגין דהנהו דהו שראן בצפון לא הו שראין ליה. אוכל במזרח חצי אמה. בגין דעבד יהודה פלגו הצלה. אמר (שם) מה בצע ולא שבק למקטליה. ובדרום חצי אמה בגין דראובן אמר (שם) להציל אותו

דף רנט/ב

מידם וגד נמי דהוה שריא תמן לא הוה סני ליה. ת"ח כמה עקימין אינון בני נשא דלא בעאן לאשתדלא בארחא דחיי דאורית ליה קב"ה לבנוי ואזהר לון עלה ואמר והגית בו יומם ולילה דלית לך רשו לאפרשא יום מלילה. ובגין כך יהודה אע"ג דחולקיה ועדביה הוה מערב דאיהו לילה כד הוה שארי סחרניה ההוא משכנא אדבק במזרח דאיהו יום וקב"ה רמז ליה וא"ל ובחרת בחיים דלא לאתפרשא יום מלילה ומאן דפריש לון גרים מותא. ובהווא חובא מיתו בנוי בגין דחבילו אורחיהון ולא דביקו יום בלילה בגין דלא אשתדלו כדקא חזי לחברא חוורא בסומקא בגין לכפרא ההוא חובא דיליה דאפריש לון בקדמיתא כד זבין להווא צדיק דאקרי יום דאפריש' מכנסת ישראל דאקרי לילה רמז ליה קב"ה לקרבא מזרח במערב וא"ל והחונים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה לקרבא מזרח למערב למיהב ליה שפע ברכאן מלעילא. ובני יוסף ובנימין אע"ג דבנימין הוה מתדבק במזרח רמז ליה קב"ה למשרי במערב לקרבא כנסת ישראל לגבי צדיק כלא בארח מישר הה"ד כי ישרים דרכי יי' וצדיקים ילכו בם. וראובן דאתדבק בסטרא דחס"ד ישרי בדרומא. ודן בגין לכפרא ההוא חובא דעגלא דיקבלון בנוי ואינון מסטרא דצפונא ישרי לצפונא לכפרא ההוא חובא בגין כך כתיב בים שעשה שלמה עשרה על עשרה וקו שלשים באמה יסוב. כלא ברזא דחכמתא. כתיב ביה עומד על שנים עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ימה ושלשה פונים נגבה ושלשה פונים מזרחה והים עליהם מלמעלה ההוא ימא דחכמתא אתתקן בהו ת"ח כד הו עבדין כהניא ההוא חטאת לכפרא חובין דלא תעשה הוה. דאית בהו כרת. ועולה לכפרה עלמאן דלא עביד מצות עשה אתי ומהווא סטרא אתי עולה דאיהו זכר וכתוב זכור את יום השבת מצות עשה ובגין כך אנו מקרבין בשבת תרין אמרין דמוסף עולה בגין דבהווא דימינא אתוסף להווא צדיק נהירו דעתיקא קדישא כד אתדבק בכנסת ישראל דאיהי שמור לא תעשה בגין כך אית ביה בשבת עשה ולא תעשה דאית ביה כרת דהא מאן דעבד פגימו בהווא אתרא דאקרי לא תעשה ואפריש זווגא דלהון אשתצי מתמן נפשא דיליה ומאן איהו מאן דעביד עובדין דחול בשבתא בקדש דאתדבק בשבת בשבתון וכלהו עלמין בחדוה בנהירו אבל מאן דלא עביד אלא בשגגה מקריב חטאת לקבל ההוא דרגא מזבח. ובר"ח חדתותא דסיהרא אנן מקריבין פרים בני בקר שנים דהא מסטרא דפרה אדומה תמימה אתו ואינון לעילא לאשלמא פגימו דילה ולמיהב לה שפע על חד תרין מהווא אתר דאקרי עולה ואתוסף בהווא זמנא נהירו לסיהרא איל אחד לקרבא לה אילו דיצחק שמאלו תחת לראשי. כבשים בני שנה שבעה לחבקה לה ימינא ושבעה דכרין אתקרבין בה תמימים שלמין בכלא ואנן מקרבין שעיר עזים אחד לחטאת. דהאי חטאת מהאי סטרא דפר חטאת אתי דכתיב שמור ושמור לא תעשה איהו ואנן מקרבין שעיר חטאת דאתי על לא תעשה במוסף דידיה בר"ח ואתי לכפרא על טומאת מקדש וקדשיו דכתיב ולא יטמאו עוד בית ישראל שם קדשי דלא יתקרב בכ"י ערל וטמא. אבל מוסף דשבת ליכא לקרבא בגינוד הא אתגלי עתיקא קדישא ונהיר בהווא רצון לכלהו עלמין וכלא אשתכח בנהירו דהא שבת בלא דינא כלל איהו ולא שליט חויא עקימא וכהני מסטרא דחס"ד נכסין יתיה בצפונא דמזבח ואפילו ישראל יכלין למעבד. בר דלית לון רשו למקרב להווא מזבח לקרבא אבל למיכס שרי ובצונא איהו אתריה דהווא שעיר דהא שעיר מצפונא יניק ואנן מקרבין דמא למדבחא ועבדין ד' מתנות על ד' קרנות בגין לאקפא לה מכל סטרין דלא יתקרב מאן דלא חזי לקרבא לקדש הקדשים והאי חטאת דעבדינן מניה קדש הקדשים איהו דלא יתער סטרא דמסאבא מניה

בעלמא. ות"ח בעולה ב' מתנות שהן ארבע רזא דיחודא דמתיחד עולה במזבח. אבל חטאת ד' מתנות דלאו אינון אלא לנטרא ולאקפא אינון גבורין דאינון מסטרא דגבורה לההוא מטה כרסיא קדישא. ולאשלמא ההוא פגימו דעבדו בה ומאן דגרים לון לבני נשא למעבד ההוא חובא מסטרא דשעיר אתי בג"כ חטאת יחיד שעירה וחטאת נשיא שעיר. וחטאת כהן משיח פר. כלהו מסטרא דשמאלא

דף רס/א

ולזמנין קריב יחיד כשבה לקביל כנסת ישראל וכלהו שאר מצות. אלא בע"ז דצבור מקרבין פר לעולה ושעיר לחטאת וההוא חטאת חסר איהו בלא אל"ף. בגינד איהו גריעות סגיא דהא חטאת לישנא דגריעא הוא דכתיב והייתי אני ובני שלמה חטאים. וכל חד עז בת שנתו מסטרא דשמאלא. וההוא פר דורון לעילא איהו לצדיק דאפרידו ההוא ארון מההוא ברית. ושעיר לחטאת לקבל כנסת ישראל דמנעו מנה ברכאן ועכ"ד יחיד כד חב בכלהו מצות ל"ת דאית בהו כרת. שעירת עזים בעי לקרבא לכתחלה אלא כד לית ליה דיקריב כשבה ות"ח כ"י רביעית היא ליומי ובג"כ ד' מתנות בעיא וסליק ההוא ריח ניחח מאינון אימרינן. וכדין ניחח לכנסת ישראל ולא עבדת נוקמין דהא בשוגג הוה. ובחדש הראשון דאיהו ארבעה על עשר עבדינן פסח בגין דיהוי דכיר לן לעלם ההוא פסח דעבד קב"ה לישראל קטיל ההוא טלה ואפיק שכינתא וישראל מאתרא מסאבא ואתחבר ארבעה בעשור כנסת ישראל אתחבר בעשור דאיהו צדי"ק ורמיזו אתריה בעשר. וכדין פסח ליי'. ובג"כ מאן דאיהו טהור ויסתלק מניה ההוא ערלה ויתחזי רשימא קדישא דצדי"ק דאיהו י' ביה. ולא קריב פסח ליי' כנסת ישראל לצדיק דהוא חזי לקרבא למקדשא ולא ערל וטמא. דאי לא קריב אית ביה כרת. ומ"ט דהא כל אורייתא לא אית בה כרת אלא על מצות ל"ת. מ"ט בפסח ומילה דאינון מצות עשה כרת אלא בגין דדרגא קא גרים דאיהו כ"י דאיהו פסח ואקרי מצות לא תעשה בעיא לאתחברא בעשה ולא תכללא ביה מדת לילה ביום ומאן איהו דא צדי"ק דאיהו מילה ומ"ע ואתכליל במצות ל"ת מדת יום בלילה ואי לא אתגזר בר נש לא אתחזי לקרבא לון. בג"כ קיימא מצות ל"ת עליה ודיינת ליה בכרת דלא ייעול נפשיה למקדשא וכן בפסח בעיא כ"י לאתחברא בבעלה ואי לא עביד בר נש ולא קריב פסח ליי' קיימא עליה ודיינת ליה. ולא אפיקת יתיה מתחות ידא דפרעה ואשתציאת נפשי' מאתרא קדישא ואשתארת באתרא מסאבא במצרים דהא ישראל אי לא עבידו הני תרין פקודין לא נפקו מתמן ובג"כ כתיב שמור את חדש האביב ועשית פסח לה' אלקיך. שמור. כללא דנוקבא לא תעשה. את כללא דכלא חדש האביב דהא בההוא שעתא שעורה אביב ומקרבין מניה עומר עשירית האיפה ממחרת השבת איהו וספרין שבע שבועין שלמין לאסתלקא לעילא ולקבלא מאינון חמשינן יומין עלאין דאימא עלאה אורייתא דאקרי לחם דכתיב לכו לחמו בלחמי ואנן מקרבין ביומא דחמשינן דאתייהיב ביה אורייתא שתי הלחם תורה שבכתב ותורה שבע"פ ונחית טיבו דעתיקא קדישא דאימא עלאה באינון שבע שבועין שלימן בכלא. וכל חד מאינון שבע דרגין כליל בשבעה כדאוקימנא ברזא דמהימנותא. בג"כ שמור את חדש האביב ועשית פסח ליי' קריב לון ביחודא דהא ביה אפקך ממצרים לילה ותשלם להאי דרגא דאקרי ליל שמורים ותקריב דכורא לגבה ותתקרי לילה שלימא. ות"ח נערה בתולה עד לא אתקריב דכורא לגבה אקרי נער. לבתר אקרי נערה הה"ד ונתנו לאבי הנערה שלימא דייקא ודא איהו כד אשתכחתי שלימא ולא אתקריב מאן (ס"א למאן) דלא אתחזי. אוף הכא בקדמיתא ליל שמורים לבתר הלילה הזה ליי'. כד אתקריב זה לזאת בג"כ לא אתחזי לאתקרבא בההוא פסח ערל וטמא ודמה טעון מתנה אחת דייקא כד"א אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. היא נטרת בנהא דלא יסתאבון בנמוסייהו ישראל בג"כ שבטי יה נפקו מתמן ואתחברת יו"ד בה"א ולא באתר אחרא כמה דעבדי אינון. אבל כד נפקו מבבל אסתאבו לתמן וסאיבו מקדשא בג"כ חויא שליט בהו ולא אשתכח שלטנותא לישראל בההוא זמנא בגין

דסאיבו מקדשא בנשים נכריות מכאן מאן דמסאב גרמיה לתתא. מסאב לעילא. ומאן דקדיש גרמיה לתתא מקדש לעילא וע"ד ראויין הוו דיתעביד להו ניסא בההוא שעתא דנפקו מבבל כשעתא דנפקו ממצרים. אלא דגרים חובה ובחמשה עשר לירחא קדמאה חולקא דאברהם דאיהו קדמאה ואחיד בדרגא דחס"ד. אנן מקרבין לקב"ה תרין פרים לאוספא תרין חולקין לדרגא דחסד מעתיקא קדישא. איל אחד לקבל דרגא דיצחק ובעינן איל לישנא דתקיפו בגין דחולקא דידיה תקיפו מיא. ובעינן דיסתכם ההוא דרגא דגבור"ה בחסד עלאה למעבד טיבו עם על

דף רס/ב

ישראל. ולא תפרעא מאינון דעאקין לון ולאסחרא ליה סטרא דמיין האי דכתיב מחשוף הלבן. שבעה כבשים תמימים. לקבל כלהו דרגין דישתלמון ביה. וכן בכל יומא ויומא שבעה אמרין ביומא קדמאה דכולהו שבעה יומין עלאין כל חד אשתלים ברזא דשבע ויהון שבע שבתות תמימות לקבלא נהירו עלאה דאורייתא שעיר חטאת לכפרא על סאיבו דמקדשא ולא יהא לי' רשו לההוא שעיר לערבבא ולא לאסטנא על ישראל וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה. לקבל דרגא דיעקב דהא כדין אשתלים עלמא ואתחדש ואנן מנינן שבע שבועין בגין לחברא כלא ביובלא עלאה דיהבא להאי ברא בוכרא עטרה דאורייתא דאתכלילת במ"ט אנפין ונפקא מחכמה עלאה באינון חמשין שערי בינה ואתייהבת להאי ברא בוכרא ע"י דמשה דאחיד נמי בהאי דרגא הה"ד צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה במלכא דשלמא כלא דיליה דהא אוקימנא דהאי דרגא שלים מכל סטריין ושלים אקרי ברזא דמהימנותא דכתיב ויעקב איש תם. ביום חתונתו דא כד אתייהבת. וביום שמחת לבו. כד אתבני בי מקדשא תא חזי כתיב בחדש השלישי דאתחבר האי דרגא דאקרי שלישי בחדש והיא חתונתו ע"ד כתיב ויחן שם ישראל נגד ההר. האי דרגא ברא בוכרא. נגד ההר לקבל ההוא הר דאתיידע דאיהו זעיר מכל טוריא דלעילא דאיהו רם ונשא כד אתחבר לעילא ואקרי הר סיני דהא ז' טורין וז' יומין וז' ארצות ברא קב"ה לעלמא דאינון לקבל ז' יומין עלאין ולא בחר מכלהו למיהב אורייתא אלא בהר סיני דאיהו רזא דכנסת ישראל בים כנרת נמי דאתי מתמן תכלת דדמי לכסא הכבוד כנסת ישראל. כנרת דא צדי"ק והאי ים דכנרת הוא כדאוקמוהו חבריא כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד. ובשעה שרוח צפונית מנשבת בו מנגן מאליו. ודוד קם למלעי באורייתא חצות לילה לאתחברא בכנסת ישראל. ובארץ ישראל שביעאה דכלא נקודה אמצעיתא דארעא תתאה בחר קב"ה דאיהו לקבל נקודה עלאה. מ"ט ביה בהר סיני דלעילא למיהב ביה אורייתא שבכתב וסימניך בהאי ארון למיהב ביה ברית בגין דבהאי ארון מונחין כל גניזין טבין. ותורה שבכתב דאקרי ברית ביה מונחא. וכל מאני קרבא דמלכא בידיה אתמסרו וכלהו עלמין דלתתא מנה ינקין. זכו ישראל למיטר אורייתא כדין יהבת לון כל טיבו דעלמא ואי לא כדין יסרת לון הה"ד ויסרתי אתכם אף אני דא כ"י וכד תחבר באנ"י דל"ת דילה אקרי אלקים ודיינא לעלמא. בג"כ כתיב זאת התורה אשר שם משה. בזאת אתייהבת אורייתא:

תא חזי אורייתא שבכתב צדיק אקרי ומונה בזאת דהאי ברית מנחא ביה דכתיב ארון הברית בגין דמונה ביה ברית דאיהו צדי"ק ובג"כ וזאת התורה אתחבר וא"ו בזאת וכדין אשר שם משה סם חיינ לעלמא דהא אילנא דחיי אתדבק בה. וכד לא מכשרין בני נשא עובדייהו אסתלק וא"ו מזאת וכדין כתיב זאת תהיה תורת המצורע וזהו חשוב כמת וכתיב זאת התורה אדם כי ימות באהל אסתלק ו' מזאת ועביד האי אהל נוקמין היינו דכתיב (שם) זאת חקת התורה אשר צוה יי' בגין דלא אתחברו ו' בה'. גרמו דסאיבו מקדשא. וגרימו לון מותא. דהא מאן דאפריש לון גרים מותא לנפשיה עד דאתא פרה וכפרה על בנה. ועבדין מינה הזאה על טמאי מתים. זאת התורה דלא אתחבר בה וא"ו עד דעבדו הזאה לאינון כלי מדין ולבתר וזאת התורה אשר שם וגו'. חים אתדבק

בה. וזאת הברכה. ברכה אתדבק בה בהאי זאת אבל כל אתר דתשכח באורייתא זאת התורה בלא וא"ו בגין חובה. זאת תורה נגע הצרעת. זאת התורה לכל נגע הצרעת. זאת תורת הקנאות. בגין דסאיבו גרמיהון וסאיבו מקדשא. זאת תורת העולה לא כתיב ביה וא"ו עד דיעבדו לה שלימו בני אהרן לחברא לזאת בבעלה. (שם) וזאת תורת המנחה לא אתיא על חטא דהא נדבה היא או דאתיא עם עולה והא עבדא עולה שלימו. (שם) זאת תורת החטאת אתיא על חטא דסאיבו להאי זאת. וזאת תורת האשם בגין דלא עבדו כ"כ פגימו ובג"כ אתיא דכורא ולא נוקבא. וזאת תורת זבח השלמים בגין דאתיין לשלמא אתחבר בה וא"ו. (שם) זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת בגין חטאת דאית בקרא וחוטא אחד יאבד טובה הרבה. דא אוקימנא

דף רסא/א

בכל אתרא וא"ו מוסיף על ענין ראשון. וזאת התורה אשר שם וגו' מ"ט וא"ו הא לא אמר זאת בקדמיתא אמאי כתיב וזאת בגין סם חיים דאתדבק בה וזאת הברכה בגין ברכה אע"ג דלא כתיב זאת בקדמיתא או מלה על מה דייתי אבל בכלהו מ"ט לא כתיב וזאת בגין דלא אתדבק וא"ו והאי דכתיב וזאת תורת האשם בגין דכתיב לעיל זאת תורת החטאת וא"ו מוסיף על ענין ראשון בג"כ אתייהיב אורייתא בהאי זאת ובג"כ כתיב אף אני אעשה זאת אסלק מינה וא"ו ותעביד בהו נוקמין וכלהו קרבנין אתיין לקרבא להאי זאת לעילא בהאי שלישי ואנן מקרבין בהאי יומא תרין פרים במוסף לאוספ' ליה תרין חולקין. איל אחד לאתחברא ליה אילא דגבור"ה שבעה אמרין לקבל כלהו דרגין דיחדון בהאי לולא שעיר עזים לכפרא על דסאיבו מקדשא חייבין דלתתא ובחדש השביעי לקבל דרגא דיצחק דיתחבר ביה כנסת ישראל בתרין פרים האי דכתיב ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר דאתוספ' כ"י דאיהי שביעית על עשר סמיכא לעשרה. בג"כ פר אחד לאוספא ליה חילא דאימא עלאה למידן עלמא, אבל תרין לא בגין דלא יכיל עלמא למסבל דינא תקיפא. איל אחד גבורה דיליה לישנא דתקיפי אילותי לעזרתי חושה והאי איל תשכח בכלהו מוספין דמוסיפין חילא דגבורה עלייהו. בר משבתא דאית ביה גיחא ולית ביה דינא כלל דאתגליא עתיקא קדישא חידו וטבאן לכלהו עלאין (ס"א עלמין) כבשים בני שנה למיהב חילא לכלהו דרגין. שעיר עזים. דלא יתחזי סאיבו במקדשא ביומא דדינא ובהאי יומא אתחבר גבורה עלאה בדינא תתאה דר"ח למידן עלמא. ת"ח גבורה דינא קשיא. כ"י דינא רפיא. אך חובת היום פר אחד בגין דיכיל עלמא למסבל. ובג"כ בריש ירחא תרין פרים דהיא כפרה. בעשרה לירחא לקבל דרגא דמשה במוסף דיליה פר בן בקר אחד דלא אתוסף ביה דינא כ"כ בגין דהוא יומא דכפרה. איל אחד תקיף לתברא רשיעי עלמא ובעינן למעבד גיחא לשככא רוגזא כבשים שבעה לאוספא לכלהו דרגין. שעיר עזים אחד אתוסף הכא בחובת היום לכפרא על סואבת מקדשא בגין דקב"ה מלעילא מכפר כלא ולא ישתאר סאיבו בעלמא. בג"כ חד ביומא לכפרא קודש הקדשים חד זמנא בשתא בגין דלא אשתכח כ"כ סאיבו תמן. וחד לברא למזבח החיצון דלא אשתכח סאיבו בעלמא. בחמשה עשר לירחא לקבל דרגא דאהרן דאחיד בהו"ד ואסתלק נמי בחס"ד ובג"כ בהאי זמנא אפילו עם כל אומין דעלמא עביד קב"ה טיבו. בגין דאתוסף חס"ד דאהרן עם חס"ד דאברהם ואינון מקרבין ביה בשבעה יומין קרבנין עלוון בגין דיחדו כוליה עלמא בחדוותא דישאל. ע' פרים לקבל ע' אומין עכו"ם דעלמא וביומא קדמאה פרים שלשה עשר. לאחזאה דלאו אינון כדאי לאתקיימא בעלמא אלא בטיבו דקב"ה דאית ביה תליסר מכילין דרחמי. אילים שנים למהוי תקיפו לההוא דרגא דחס"ד עלאה על חד תרין ממה דמקרבין בכלהו מוספין בגין דהאי חגא איהו לקבל דרגא דאהרן דאחיד בדרגא שתייתאי. ואקרי יום שתייתאי. יומא דקב"ה אלף שנין ובההוא יומא זמין קב"ה לאוספא על חד תרין טיבו לעמיה. הה"ד והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו אז והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ובכלהו דרגין דלעילא אתוסף ברכאן. ובההוא יומא ייתי מלכא משיחא ויתקרי חג האסיף דיכנס קב"ה

ביה גלותא דעמיה הה"ד והיה ביום ההוא יוסיף יל' שנית ידו לקנות את שאר עמו. ויתקרי חג הסכות דכלהו שבעה דרגין חפיין על ישראל כסוכה ובג"כ כלהו ענני כבוד אזלין עם ישראל במדברא בזכותא דאהרן בג"כ י"ד אימרין בכל יומא ובשבעה יומין הא שבעתים וינהיר שבעתים נהירו דשמשא וקב"ה ירחם על עלמא. ושעיר עזים אחד חטאת לכפרא על סאיבו מקדשא דסאיבו אומי עלמא עכו"ם. ביומא תניינא לקבל דרגא דיצחק ביומא תליתאה לקבל דרגא דיעקב ביומא רביעאה לקבל דרגא דיוסף ביומא חמישאה לקבל דרגא דמשה ביומא שתיתאה לקבל דרגא דאהרן:

ותא חזי בהאי חגא ובחגא דפטירו שבעה יומי דכלילין כלהו יומין דלעילא בהו. מה דלית כן בשאר חגין דמקרבין בהו מוסף אלא היינו דאוקימנא ברזא דמהימנותא מחשוף הלבן אשר על המקלות די לכל אינון שבעה שבעה דרגין אסחר לון

דף רסא/ב

בסטר דחס"ד חגא דפטירא לקבל אברהם דאתי מחס"ד בג"כ כלהו דרגין תמן. דהא לכלהו דרגין אסחר יעקב שלימא לסטרא דחס"ד. האי חגא לקבל דרגא דאהרן דאחיד בחסד כלהו עמיה. ד"א בגין דכלהו דרגין וכלהו זכאין כד נפקו ישראל ממצרים קב"ה אתגלי תמן בכתרוי וזמין למעבד כן ביומא דייתי משיחא בג"כ כלהו כתרין רמיזין הכא והכא ונטלין על חד תרין שפע ברכאן הכא מהתם. והתם על חד שבעה משאר מוספין הה"ד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. כיום צאתך הוה ליה למימר. מאי כימי. דכלהו יומין עלאין אזדמנו התם ואזדמנו הכא. בג"כ נפלאות נ' פלאות חמשין פלאות דהא נ' תרעין דבינ"ה פתח קב"ה לאפקא לון מתמן. ובגיני כך באורייתא אזכר יציאת מצרים נ' זמנין לקבל נ' תרעין כדין יעביד ליומא משיחא. ומאי אראנו אלא אראנו להווא סבא דחזא בקדמיתא דכתיב וירא ישראל את היד הגדולה כדין זמין למחזי פורענותא דאדום. ד"א דבגיניהון דשבעה צדיקיא זמין קב"ה לאעברא לכל אומין דעלמא ולא ישתאר בעלמא אלא קב"ה בלחודוי וישראל גוי אחד בג"כ הכא שבעה יומין. ת"ח דבג"כ מתמעטין והולכין. וביומא תמינאה שלטין ישראל לחודייהו בעלמא ומקריבין פר אחד אחד רזא דיחודא. שבעה כבשים. לקבל שבעה דרגין. שעיר עזים אע"ג דבהווא זמנא יעבריניה קב"ה מעלמא עכ"ד ישתאר מניה דלא יתבטלון מפריה ורביה ובהווא זמנא יפקון מים חיים מחכמה עלאה. חצים אל הים הקדמוני דא חסד עלאה וחצים אל הים האחרון דא גבור"ה תתאה וגבור"ה עלאה. בקיץ ובחורף בסטרא דאשא ובסטרא דמיא. דלא ישתאר דינא בעלמא אלא כלא רחמי וחיים וחירו בעלמא:

ותא חזי בהאי חגא עבדין נסוך המים. נביע דחסד באינון שיתין מששת ימי בראשית וכלהון שבעה יומין עלאין מקבלין מאינון מים חיים דנפקין מירושלם עלאה טמירא. ובאן אתר רמיז לאינון מים חיים באינון שיתין. וחסידי וצדיקי חדאן בהאי הלולא בגין דרמיזא להווא טיבו דזמין קב"ה למעבד כד יעבר קב"ה סאיבו מארעא דיחתון אינון מים חיים טהורים באינון שיתין. בהווא מזבח עלאה ההוא ים האחרון ואינון תלתא לוגין מים י"ח ביצים לקבל צדי"ק דאקרי ח"י העולמים ועל ידיה מים נחתין באינון שיתין. ות"ח הלל הזקן כד הוה חדי בהאי הלולא אמר אם אני כאן הכל כאן. ואם אין אני כאן מי כאן הוה רמיז ואמר אי שכנתא דאקרי אנ"י שריא כאן. הכל כאן ההוא אתרא דאק' כ"ל דאתי לאזדוגא בה. ואם אין אני כאן מי כאן. דהא לא חשיבו טיבו שלימא בגין דשכינתא לא שריא בארעא קדישא. אבל כד ישתלמו אינון פרים כדי כתיב ושאתם מים בששון ממעיני הישועה. מאן אינון שית מעייני דאינון מריקין בהאי ישועה

וכדין עלמא כוליה בחדוה בגין דנפקא שכנתא מבין ההוא סאיבו דשאר עמין בג"כ ביום השמיני
עצרת תהיה לכם:

תא חזי עשר נטיעות ערבה ונסוך המים הלכה למשה מסיני שאר מלי דאורייתא תורה. והכא
הלכה. מ"ט אלא בגין דהאי אתרא דאקרי הר סיני תורה שבע"פ אוליפת ליה למשה לקשרא
קשרין דמהימנותא אינון עשר נטיעין דנצב קב"ה דהא אחיד לון בההוא אתרא דאקרי ערב
שביעית ויעבדון פרי בההוא בית סאה בגין דייתי מזונא לעלמא בהאי שביעית דלית לון מזונא
אלא מההוא שתא שתיתאה דזרעין בה זרעין הה"ד זרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד מה דזרעין
יהא לההוא אתרא דאקרי צדקה שלימא וכדין קצרו לפי חסד כדין יהא טיבו עלאה. ומאן איהו
לפי חסד דא אברהם:

ותא חזי לתתא שבעה עיבדון אית ביניהון. זריע"ה לקבל אימא עלאה הה"ד הא לכם זרע.
קציר"ה לקבי דרגא דאברהם הה"ד קצרו לפי חסד. די"ש"ה בחרוץ לקבל דרגא דיצחק דעביד
דינא ואפריש תבן מההוא בר. דינא אפריש מניה ועבד דינא ברשיעי עלמא וכדין אינהו כמוץ
לפני רוח. והאי רוח דא דרגא דיעקב ותחי רוח יעקב ולקבליה זור"ה וההוא מוץ לאשא אתייהיב
למיכל. טוח"ן. לקבל דרגא דמשה. ל"ש לקבל דרגא דאהרן. אופ"ה לקבל דרגא דצדי"ק
ואתעביד לח"ם בידוי דצדיק בההוא אור דאית בציון הה"ד נותן לחם לכל בשר. בקדמיתא לכ"ל
ולבתר לההוא אתר דאקרי

דף רסב/א

בשר ומאי לחם דא קיומא. ובהאי שתא שביעיתא לא עבדין עבידתא אלא אכלין ההוא לחם
דאתייהיב להו משתא שתיתאה. וכלהו עלמין בחדוה נייחין וכלהו מסכני ועתירי כלהו שוויין
בהאי אתר דהא כלהו תתאי מהאי שתא שביעיתא מתזנין. ואי בר נש עביד באינון פירין סחורתא.
האי דאתרא דעניותא מנע מניה ברכאן בג"כ מנע מניה ברכאן ובעי בר נש לאחזאה בהאי ארעא
קדישא דקב"ה אית ליה נייחא בבעלה וקב"ה יהיב לחם להאי כ"ל. וכ"ל לההוא אתרא דאקרי
בש"ר מבשרי ולית לה נהורא מדילה אלא הגהו ספיחי דשתיתאה דאזרעו בה ממילא. ובעי בר
נש בההוא ערב שביעית למעבד עבידתא דארעא באינון עשר נטיעין אשתלימו בה דתתיחד האיא
רעא בהו ולא תתפרש מנייהו ותתקרי אף היא נטיעה נציבו דנצב קב"ה בגין דלא יתמנע מינה
ההוא טיבו דאית לה עם בעלה נייחא בשביעית בג"כ אדם ביומא שתיתאה אתברי ואזדווגת
עמיה בת זוגיה לאתענגא בשבתא והשתא אזדווגת צד"ק בשתיתאה למיהב נהירו להאי הר סיני.
ות"ח הר חורב אתקרי כד אזדווג עמיה וא"ו. ואי בני נשא מפרשין וא"ו מינה אקרי חרב ליי'
דהא חרב כתיב ועבדא נוקמין. בג"כ הלכה למשה מסיני תורה שבע"פ דיכללון יתה באינון עשר
נטיעין ערב שביעית וייתי מזונא לעלמא בשביעית דהוא אתרא דלית לה נהורא אלא מה דאתייהיב
לה מההוא וא"ו. ות"ח ישראל כד עבדו עגלא ואפרישו ברכאן מהאי הר חרב דאפרישו מניה
וא"ו וקציצו בנטיעות באינון נטיעין מה כתיב ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב. ההוא
עדי עלאה תפלין דרישא ודרעי דשוויין ביד כהה אעדיאו מנהון. ומאן אתר אתייהיב לון מהר
חורב כד אזדווג בה וא"ו והשתא נרגן מפריד אלוף ואתערו עליהון חרב. בג"כ בני לוי דעבדו
לויה להאי אתרא אתפרעו מנהון הה"ד ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי ליי' אלי ויאספו
אליו כל בני לוי דהא לא עבדו פרודא אלא לויה ואמר לון משה (שם) כה אמר יי' עברו ושובו
משער לשער במחנה בגין דהאי כ"ה יהבת לון רשותא למעבד דינין ומאן איהו כ"ה דא הר חרב
ובג"כ קטלו מנהון כשלשת אלפי איש שלשת לא אתמר אלא כשלשת לקבל הנהו תלתא דרגין
דהוי מליין להאי באר הה"ד והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה. בגין דאינון גרמו דיסקלון

מנה והא אוקמוה. בג"כ פקידת ליה האי תורה שבע"פ למשה על אינון עשר נטיעון וערבה דיקיפון להאי מזבח באינון ערבי נחל לקבל תרין דרגין דמקיפין לעילא באינון נצ"ח והו"ד וכדין יעבדון נסוך המים אינון מים חיים דאתיין ע"י דצדיק ולא ימנעון מהאי מזבח טיבו עלאה. ות"ח כל שאר יומי דשתא בהאי מזבח עבדין נסוך היין רמיז לדינא דעייל בה למידן עלמא. אבל בחג עבדין אוף במים חיים. דהא חיים ונהירו אתוסף בההוא זמנא כי מלאה הארץ דעה את יי' כמים לים מכסים. עשרה פעמים נמנו ישראל אחת בירידתן למצרים דכתיב כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה וכו'. ואחת בעלייתן דכתיב כשש מאות אלף. ושנים בחומש הפקודים. ושנים בימי שאול א' בבזק וא' בטלאים. וא' בימי דוד ויתן יואב את מספר מפקד העם אל המלך. וא' בימי עזרא כל הקהל כא'. וא' לעתיד לבא עוד תעבורנה הצאן ע"י מונה. אשרי אדם מצא חכמה דאדם עלאה דאשרי עלוי טיבו דעתיקא אימתי כד מטא חכמה כד"א מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מי". דא רעוא דעתיקא ומאי איהו האי חכמה דא חכמה זעירא דהיא רברבא באתחברותא לעילא. מצא מאי מצא כגון דאשתכחת בכלא. ואסד יפיק תבונה דבעי לעיינא ולאסתכלא ולאפקא מעומקא עלאה תבונה לאנהרא להאי חכמה וע"י דמאן אתנהירת ע"י אדם עלאה דמפיק רצון מלעילא לאנהרא לה:

מתניתין בטהירו בסוף תקונים חדשים של זוהר חדש דס"ט ע"ד ובדפוס ויניציאה דף ט"ל ע"ד ברזין דמשכנא פתח ר' יוסי בזה הזהר בחלק כ' דף קנט ע"א עד קס ע"ב:

שייך לסוף דף טז ע"א סימן כ"ו רבי בנימן לוי מצאתי כתוב שם בן י"ב אותיות יה יה וה יה יה. תה"ו במ"ק עם ג' אותיות גימ' ש' ש"ד שד"י. בהו במ"ק גימ' צבאות כזה ב' ב"ה בה"ו. חשך

דף רסב/ב

במ"ק עם הכולל גימ' אלקים. רוח במ"ק עם הכולל בגימ' ידו"ד במ"ק. רעש במ"ק עם הכולל גימ' בה"ו. קול דממה דקה במ"ק עם הכולל ידו"ד וי"ב יותר כנגד שם י"ב הנמסר לאליהו במערה. דקה במ"ק עם הג' אותיות גימ' יב"ק. וכן דקה עם הג' אותיות גימ' יב"ק נלעד"ן:

ספר הבהיר דף לו ע"ב בתחלת המאמר בראשית ברא אלקים סימן כז למה בי"ת דומה לאדם שנוצר בחכמה שסתום מכל צד ופתוח מלפניו והאל"ף פתוחה מאחוריו ר"ל כי היא פתוחה לקבל מן הכתר ויש לה פתח להשפיע לאחרים:

ספר הבהיר לא ע"ב את השמים וכו' סימן כה ומנ"ל דשמים הוי קב"ה דכתיב ואתה תשמע השמים. אטו שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו אלא שנקרא שמן על שמו ולמה נקרא שמים אלא שהוא עגול כמו ראש ומלמד שמים מימינו ואש משמאלו והוא באמצע. שא מים. מאש וממים ומכניס ביניהם שלום. בא האש ומצא מצדו מדת האש. בא מים ומצא מצדו מדת המים והיינו עושה שלום במרומו מאי שמים מלמד שגבל הקב"ה אש ומים וטפחן זה בזה ועשה מהן ראש לדבריו שנאמר ראש דברך אמת ע"כ:

שם אחר סוף המאמר וכלהו חד סימן כט והארץ היתה תהו בזמנא דקב"ה הוה באלין קליפין הוה בונה עלמין ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין. ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין בעלמא דין ובעלמא דאתי ואית מ"ד דסליק במחשבתיה למבני עלמין ולהחריבן. ואמר דין מהניין לי ודין לא מהניין לי. אלין דאתמר בהון את השמים ואת הארץ מהניין לי. ואחרנין דאתמר בהון והארץ היתה תהו ובהו דאחזי על עלמין דסליק ברעותיה למבני לון ולא

עביד לון עלייהו אתמר תהו ובהו. ובזמנא דקב"ה באלין קליפין אתמר ביה סכות בענן לך מעבור תפלה. תהו וחשך עלייהו אתמר ויהי הענן והחשך ואלין קליפין דאגוזא מוחא מלגאו דתליא לד' סטרין דא ידו"ד דאיהו לא מקבל מסאבו כד"א הלא כה דברי כאש נאם יי'. מה אשא לא מקבל טומאה הכי שמיה לא מקבל טומאה ובזמנא דמתגברין אלין קליפין ואתברון מאגוזא צלותא דאיהי שכינתא אדני סלקא לגבי בעלה דאיהו ידו"ד וסליקת כלא דבזמנא דאיהו מתכסי מינה באלין קליפין איהי אתקריאת עניה יבשא ולית לה אלא מה דיהבין עבדין בחשאי ובההוא זמנא דקב"ה אתפשט מאלין קליפין אתמר ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות אתמוריך ומה דהוה יבשה אתמר בה מלא כל הארץ כבודו ואתקריי' ברכה דיליה קרבנא דיליה דאוקיד כל אלין קליפין. וסליקה לגבי קטרת קשורא דיליה עולה דיליה דכתיב זאת תורת העולה. היא העולה בצלותא דשחרית היא העולה לגביה בצלותא דמנחה בכמה ריחין ובוסמין דג"ע דאיהי גן דאורייתא הה"ד גן נעול אחותי כלה סתימא דלא אתפתחת אלא לגבי בעלה. וכד ייתי בעלה אלקים שפתי תפתח דאיהי בבא עלאה אתפתחא לגבי כתרין סמכין קשוט וקבילת ליה בתרין דרועין הא הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. ידו"ד נחית לגבה ודא הוא רזא אמ"ן יאה"ונהי דאיהוחבורא דתרין שמהן באתון ובג"ד גדול העונה אמן יותר מן המברך בזמנא דאינון תרין ברישא דצדיקיא אבל כד אינון ברישא דחייביא כ"י אמרת לגבייהו אל תראוני שאני שחרחרת מאלין דשריין לפתאה לבני נשא כמה דהו מפתין לישראל בעגלא בשית שעתין הה"ד וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר. ואוקמוה מאי כי בשש אלא בשית שעתין עבדו ית עגלא בגין לאפרשא לון משבע הה"ד אך ביום הראשון תשביתו שאור. אך חלק בין שש לשבע ובג"ד אמרה כנסת ישראל ששזפתני השמש גרמו דאסתלק מני' ו' דאיהי השש

דף רסג/א

ואור השש דהוה נהיר בסתרא דשית תיבין דאינון שמע ישראל יי' אלקינו יי' אחד. בני אמי נחרו בי נחר גרונם דבטילו ק"ש דאתמר ביה רוממות אל בגרונם. ובג"ד שמוני נוטרה את הכרמים דאינון שאר אומין ערב רב ובג"ד כרמי שלי לא נטרתי ובג"ד אינון ערב רב מצליחין בכלא כתנות עור חשוכין דעיינין דאתמר בהון ותכהין עיניו מראות לאסתכלא לאלין דאתמר בהון נפתחו השמים ואראה מראות אלקים דאינון חמש אור דעובדא דבראשית כתנות אור אינון. והארץ היתה תהו. והארץ. הא חד. תהו תרין. בהו תלת. חשך ארבע. תהום חמש. וארבע אינון דכלילן כגופא ואינון ארבע יסודין דאינון קליפין דאגוזא ובגין דא והארץ היתה תהו. ואוקמוה היתה מקדמת דנא דהכי ארחא דקליפין דמקדימין למוחא. ורוח אלקים דא רוחא דמשיחא מיד דיהא מרחפת על אנפימא דאורייתא מיד יהא פורקא הה"ד ויאמר אלקים יהי אור. וישלחהו יי' אלקים מיד משיחא דהוא בגנתא דעדן כמה דאתמר ביה וישלחהו מג"ע מעדון דיליה. ואמאי לעבוד את האדמה דאיהי שכינתא בג"ד וישלחהו מיד דיפוק מתמן. וישכן מקדם לג"ע את הכרובים דאינון משיח בן דוד ומשיח בן יוסף דמשכא רוחא דמשיחא דאתמר ביה ורוח אלקים דא שיל"ה ההוא דאתמר ביה ואצלתי מן הרוח דהכי סליק שילה משה בחושבנא וישכן מקדם דאקדים שילה לתרווייהו בגין דיהא מרחפת על אנפוי דאורייתא ופורקנא ביה תלייא והא אוקמוה. ואת להט החרב המתהפכת מיד יהא בידיה ומאי נינהו מטה מטטרו"ן דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה ועוד מטה דא שכינתא תתאה ואם זכו ישראל מטה כלפי חסד לימינא ויפקון ברחמי. ואם לאו מטה כלפי חובא לסטרא דגבור"ה דתמן נחש אל אחר דתבע לשפוך דמא ואתקטיל משיח וסגיאין מישראל ובג"ד אתמר שכבי עד הבקר דאיהו בקר דאברהם דיהא מטה כלפי חסד ובג"ד ואת להט החרב המתהפכת וכלא לשמור את דרך עץ החיים דאיהי אורייתא דאתמר בה עץ חיים היא ואיהי אורייתא דבע"פ אם זכה בר נש איהי סם חיים דיליה ואם לאו

היא מתהפכת ליה לסם המות והא אוקמוה מארי מתניתין הכי כגוונא דמטה דאתהפך לנחש ונחש למטה ובזמנא ההוא יתמחון מן עלמא כל אינון דאתמר בהון ויעשו כן חרטומי מצרים בלטיהם:

ספר הבהיר לב ע"א אמר רבי יצחק וכו' סימן לא ישב רבי בון ודרש מ"ד יוצר אור ובורא חשך. אלא אור שיש בו ממש כתיב בו יצירה. חשך שאין בו ממש כתיב בו בריאה כד"א יוצר הרים ובורא רוח. אי בעית אימא אור שיש בו ממש כתיב ביה עשייה דכתיב ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. ואין הויה אלא עשייה קרי ביה יצירה. חשך דלא הוה ביה עשייה אלא הבדלה והפרשה קרי ביה בריאה כד"א הבריא פלוני וכולי. אמר רבי ברכיה מ"ד ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור ולא אמר והיה. משל למלך שהיה לו חפץ נאה והקצהו עד שזימן לו מקום ושמהו שם הה"ד יהי אור ויהי אור שכבר היה ע"כ:

סימן ל ספר הבהיר אמר רבי ברכיה מ"ד והארץ היתה תהו מאי משמע היתה שכבר היתה. ומאי תהו דבר המתהא את בני אדם. ומאי בהו דבר שיש בו ממש דכתיב בהו בו הוא. ע"ש מ"ד גם את זה לעמת זה עשה האלקים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום דכתיב עוש השלום במרומיו מלמד שמכאן שר ימינו של הקב"ה מים וברד. וגבריאל שר שמאלו אש ושר שלום ביניהם מכריע והיינו דכתיב עושה שלום במרומיו ומנלן דבהו שלום דכתיב עושה שלום ובורא רע הא כיצד רע מתהו ושלום מבהו ברא תהו ושם מקומו ברע שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום שנאמר עושה שלום במרומיו ע"כ:

דף רסג/ב

ספר הבהיר לג ע"א אמר רבי חייא מקוה המים וכו'. סימן לב שביעי הוי מזרחו של עולם ומשם בא זרעם של ישראל כי חוט השדרה משוך מן המוח של אדם ובא לאמה ומשם הוא הזרע דכתיב ממזרח אביא זרעך. כשישראל טובים מזה המקום אביא זרעך יתחדש לך זרע חדש וכשישראל רעים מן הזרע שכבר בא לעולם דכתיב דור הולך ודור בא. דור שכבר בא. ומאי ממערב אקבצך מאותה מדה שנוטה תמיד למערב ולמה אקרי מערב מפני ששם התערב כל הזרע. משל למה הדבר דומה לבן מלך שהיה לו כלה נאה וצנועה בחדרו והיה לוקח מבית אביו עושר ומביא לה תמיד ולוקחת הכל ומצנעת אותו תמיד ומערבת הכל לסוף ימים בקש לראות מה אסף ומה קבץ היינו דכתיב וממערב אקבצך ומאי ניהו בית אביו דכתיב ממזרח אביא זרעך מלמד שממזרח מביא וזורע במערב ואח"כ הוא מקבץ מה שזרע ע"כ:

רעיא מהימנא אמר בוצינא קדישא השייך לדף כג ע"א אחר מתחשכן קמיה תמצא בחלק ג' סוף דף רלה ע"ב ספר הבהיר ואח"כ מאמר זה:

סימן לג זי"ן מאי עבידתיה כמנין ימי השבוע ללמדך שכל יום יש לו כח ומאי עבידתיה הכא ללמדך שכשם שיש חכמה גדולה באוזן לאין תכלית כך יש הכח ההוא בכל האברים ומאי אברים שבע שיש באדם דכתיב כי בצלם אלקים עשה את האדם ע"כ:

ספר הבהיר סוף דף לה ע"ב ויאמר אל האשה סימן לד נשמת הזכר מן הזכר ונשמת הנקבה מן הנקבה והיינו דקא אזיל נחש בתרה דחווה אמר הואיל ונשמתה מן הצפון אסינתה מהרה. ומאי הסתה הוה משום דבא עליה שאלו תלמידוי עובדא היכי הוה אמר להם סמאל הרשע קשר עם כל צבאות מעלה על רבו משום דאמר קב"ה ורדו בדגת הים ובעוף השמים אמר היאך אוכל להחטיאו ולגרשו מלפניו. ירד עם כל חיילותיו ובקש לו בארץ חבר כמותו. ומצא נחש והיה לו

דמות גמל רכב עליו ובא לו אצל האשה אמר לה אף כי אמר אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן. אמר אבקש יותר ואוסיף כדי שתגרע היא אמרה לא מנענו אלא מעץ הדעת אשר בתוך הגן אמר אלקים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמותו. והוסיפה ב' דברים אמרה מפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלקים לא תאכלו ולא נאמר לה אלא מעץ הדעת ואמרה לא תגעו פן תמותו. מה עשה סמאל הרשע הלך ונגע באילן והיה האילן צווח ואמר אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תנידני אל תגע בי שנאמר ויד רשעים אל תנידני הלך ואמר לאשה הרי נגעת באילן ולא מתי אף את תגעי באילן ולא תמותי הלכה האשה ונגעה באילן וראתה מלך המות בא כנגדה אמרה אולי עכשיו אני מתה והקב"ה עושה לו אשה אחרת ונותנה לאדם אלא הריני גורמת לו שיאכל עמי אם נמות נמות שנינו ולקחה מפרינו ונתנה גם לבעלה נתפקחו עיני שניהם וקהו שנינו אמר לה מהו זה שהאכלתני שקהו שנינו כך קהו שנינו כל הבריות ישב לו בדין אמת שנאמר ישבת לכסא שופט צדק קרא לאדם ואמר לו למה ברחת מפני אמר לי' את קולך שמעתי בגן ורעדו עצמותי ואירא כי עירום אנכי ואחבא כי עירום מפעלי כי עירום אנכי מצווי כי עירום אנכי ממעשי ואחבא. מה היה לבושו של אדם עור של צורן והפשיטו מעליו ראה עצמו ערום שנאמר מי הגיד לך כי עירום אתה אמר אדם לפני הקב"ה רבוננו של עולם כשהייתי לבדי שמא חטאתי לך אלא האשה שהבאת לי היא הדיחה אותי מדברייך שנאמר האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ. אמר לה הקב"ה לא דייך שחטאת אלא שהחטאת לאדם. אמרה לפניו רבוננו של עולם הנחש השיאני לחטוא לפניך הביא שלשתן וגזר עליהן גזרות דין תשע קללות ומות והפיל סמאל"ל ואת הכת שלו ממקום קדושתן מן השמים וקצץ רגליו של נחש ואיררו מכל חיה ומכל בהמה ופקד עליו שיהיה מפשיט את עורו אחר שבע שנים ע"כ:

דף רסד/א

מדרש רות ואדם לא זכר בזהר חדש דף סג ע"ב ובדפוס וויניציאה דף ל"ה ע"א במאמר המתחיל ד"א עיר קטנה ספר הבהיר לו ע"א במאמר המתחיל ותקח מפריו. סימן לה ובלא מחיר יין וחלב מאי יין וחלב מה ענין זה אצל זה אלא מלמד שיין הוא פחד וחלב הוא חסד ומפני מה הזכיר יין תחלה מפני שהוא קרוב אלינו יותר. יין וחלב ס"ד אלא אימא דמות יין וחלב ע"כ:

לז ע"א ר' חייא וכו'. סימן לו ס"א ר' חייא אמר מעולם דא הוו וגוברין גברין דסטרא בישא הוו דכתיב אנשי השם אנשי שם לא כתיב אלא אנשי השם כגוונא דא כתיב זכור רחמיך יי' וחסדיך כי מעולם המה מעולם ודאי נטל לון קב"ה ואינון אבהן קדמאי למהוי רתיכא קדישא לעילא א"ר יצחק מעולם דא איהו מטות שלשלמה דכתיב וכו':

מדרש רות ר' יוסי ור' יהודה השייך אחר זה זהר חדש דף סג ע"ג ובדפוס וויניציאה דף ל"ה ע"ב סוף מאמר ר' נחמיה פתח ספר הבהיר מו ע"א במאמר ויהי ערב ויהי בקר. סימן לז ויאמר אלקים יהי אור וא"ר יוחנן שני אורות הגדולים היו דכתיב ויהי אור ועליו נאמר כי טוב ולקח הקב"ה האחד וגנוזו לצדיקים לע"ל דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם מלמד שאור הראשון אין כל בריה יכולה להסתכל בו דכתיב וירא אלקים את האור כי טוב וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד הקב"ה את כל אשר עשה ראה טוב מאד מזהיר ובהיר ולקח מאורו הטוב וכלל שלשים ושתם נתיבות החכמה ונתנו לעוה"ז והיינו דכתיב כי לקח טוב נתתי לכם תורתיו אל תעזבו הוי אומר אוצרה של תורה שבע"פ ואמר הקב"ה אם ישמרו זאת המדה בעוה"ז שזאת המדה נחשבת בכלל העוה"ז והיא תורה שבע"פ יזכו לחיי העוה"ב שהוא הטוב הגנוז ומאי ניהו עזו של הקב"ה דכתיב ונגה כאור תהיה עתיד הנגה שנלקח מהאור הראשון להיות כאור אם יקיימו בניה התורה והמצוה אשר כתבתי להורותם וכתב שמע

בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך. וכתוב וקרנים מידו לו ושם חביון עזו ומאי חביון עזו אלא אותו האור שגנז והחביא שנאמר צפנת ליראיך וזה שנשאר לנו (שם) פעלת לחוסים כך אותם שחוסים בצלך בעוה"ז ושומרים תורתך ומקיימים מצותיך ומקדשים שמך הגדול ומייחדים בסתר ובגלוי שנאמר (שם) נגד בני אדם א"ר רחומאי מלמד שהיה אורה לישראל ותורה אורה שנאמר כי נר מצוה ותורה אור ואמר נר זו מצוה ומצוה זו תורה שבע"פ אור זו תורה שבכתב אלא מתוך שכבר נתקיים האור קרי לה אור מלה"ד לאדם צנוע בסיפי הבית אע"פ שיום הוא ואור גדול בעולם אין אדם רואה בתוך ביתו אא"כ הכניס בו נר. נר תורה שבע"פ אע"פ שהיא נר צריכה לה תורה לפרק קושיותיה ולבאר סודותיה ומאי ניהו יראת יי' זה האור הראשון דאמר ר' מאיר מ"ד ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור ולא אמר ליה ויהי כן מלמד שהאור ההוא גדול ואין כל בריה יכולה להסתכל בו גנזו הקב"ה לצדיקים לעתיד לבא והיא מדת כל סחורה שבעולם והוא כח אבן יקרה שקורין סוחרת ודר ועל מה היא מדת דר אלא מלמד שלקח הקב"ה מזוה אחת מאלפים ובנה ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת וכלל בה כל המצות בא אברהם ובקש כחו לתת לו נתנו לו אבן יקרה זו ולא רצה אותה זכה ונטל מדתו שנאמר תתן אמת ליעקב חסד לאברהם בא יצחק ובקש כחו ונתנו לו ולא רצה בה זכה ונטל מדתו שהיא מדת הגבורה דהיינו הפח"ד דכתיב וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. בא יעקב ורצה בה ולא נתנוהו לו א"ל הואיל ואברהם מלמעלה ויצחק למטה אתה תהיה באמצע ותכלול שלשתם דכתיב תתן אמת ליעקב ומאי אמצע היינו שלום והא כתיב תתן אמת ליעקב אמת ושלום חד הוי כמה דאת אמר דברי שלום ואמת כי שלום ואמת יהיה בימי והיינו דכתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך. דהיינו נחלה גמורה דאית ליה החס"ד והפחד והאמת והשלום ולפיכך אמר אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. אבן מאסו אברהם ויצחק שבנו את העולם היתה עתה לראש פנה. ולמה מאסו בה והלא

דף רסד/ב

נאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורת. מאי משמרת אמר מדת חס"ד דכל ימי היות אברהם בעולם לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי שהרי אברהם עמד שם במקומי. וישמור משמרת במדה זו היתה מלאכתי שאני מזכה את העולם כלו ואפילו נתחייבו אני מזכה אותם. ועוד משיבם ומביא בלבבם לעשות רצון אביהם. כל זה עשה אברהם וכתוב ויטע אשל בבאר שבע. סדר לחמו ומימיו לכל באי עולם והיה מזכה ומדבר על לבם למי אתם עובדים עבדו את יי' אלקי השמים והארץ והיה דורש להם עד שהיו באים ושבים ומנלן שאף החייבים היה מזכה שנאמר המכסה אני מאברהם. ואברהם היה יהיה וגו'. אלא אזכרו שיבקש עליהם רחמים ויזכה. וכי אפשר לומר שלא ידע הקב"ה שלא יכלו להנצל. אלא זכותו קאמר מכאן אמרו בא ליטהר מסייעין אותו. בא ליטמא פותחים ליה מאי פותחים ליה אותן הפתוחים תמיד. מצותי חקותי ותורת אמר הואיל ולא חפצתי בה אשמור מצותיה. מאי תורותי אלא אפ"ל הוראות ופולפולים שמורים למעלה הוא ידעם ופלפל וקיימי'. ומאי משם רועה אבן ישראל הוי אומר צדק העליון. ומאי האור הגדול הצפון והיינו סוחרת והאבן שדרה למטה הימנה נקרא דר ומאי הוא מידו לו היינו חמש אצבעות של יד ימין:

מדרש רות בזהר חדש דף סג ע"ב ובדפוס ווינציאה לה ע"ב ר' נחמיה פתח ספר הבהיר מז ע"א במאמר נעשה אדם. סימן לח שבע צורות קדושות יש לו להקב"ה וכולן כנגדן באדם שנא' בצלם אלקים ברא אותו זכר ונקבה ברא אותם. ואלו הן שוק ימין ושמאל. יד ימין ושמאל. גוף וברית הרי שש. והא אמרה שבע. שבע הוי באשתו והיו לבשר אחד מלה"ד למלך שעלה בלבו ליטע בגנו ט' אילנין זכרים והיו כלם דקלים אמר כשיהיו כלם מין אחד א"א להתקיים מה עשה נטע אתרוג ביניהם והוא א' מאותן התשעה שעלה בלבו להיות זכרים ואתרוג מאי הוי נקבה והיינו

דכתיב פרי עץ הדור כפת תמרים ע"כ. זכר ונקבה בראם אפשר לומר כן והא כתיב ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו וגו' ואחר כן אעשה לו עזר כנגדו. ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה. אלא אימא דכתיב יצירה וכתיב בהן עשייה וכתיב בהן בריאה. עשייה דכתיב זכר ונקבה ברא אותם בעת הרכיב הנשמה על הגוף ואסף הכל. ומנלן דהאי יצירה לישנא דאסופי הוא דכתיב ויצר י' אלקים וגו' כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם והיינו דכתיב על האדם זכר ונקבה בראם ויברך אותם ע"כ. בצלם אלקים ברא אותו. בכל אבריו ובכל חלקיו והא אמרינן וא"ו למה הוא דומה לעוטה אור כשלמה והאי וא"ו אינה אלא שש קצוות א"ל ברית מילה וזוגו של אדם חשבינן אחד. שתי ידיו ג'. ראשו וגופו ה'. שתי שוקיו ו' וכנגדם כחותם בשמים דכתיב גם את זה לעומת זה עשה האלקים. והיינו ימים כי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ ולא אמר בששת ימים מלמד שכל יום ויום יש לו כחו ע"כ:

ויאמר אלקים פרו ורבו וגו'. פקודא דא לאתעסקא בהאי עלמא בפריה ורביה ולמעבד תולדין לאתפשטא שמא קדישא לכל סטרין ולמלקט רוחין ונשמתינן למהוי יקרא דקב"ה עילא ותתא. דכלמאן דלא אתעסק בפריה ורביה אזעיר דיוקנא דמריה דלא אשתכח בהאי עלמא וגריס דלא שריא שכינתא בהאי עלמא כמה דאתוספאן רוחין ונשמתינן הכי אתוסף לנחתא (נ"א דוגמתא) בהאי עלמא זיו יקרא דמלכא דכתיב ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון. הדרת מלך דא זיו יקרא דמלכא דאתוסף לנחתא בהאי עלמא מחתת רזון דא זעירו דדיוקנא דמלכא

דף רסה/א

דאזעיר מהאי עלמא הכי אזעיר מעילא. דהא ההוא זיוא לא נחית ואתחשב על ההוא בר נש כאלו אושיד דמין דגרע דיוקנא דלתתא כגוונא דלעילא דכתיב כי בצלם אלקים עשה את האדם ואיהו אזעיר צלם אלקים לתתא ודמות ודיוקנא לעילא וע"ד איצטריך בר נש לאתעסקא בפריה ורביה ולמעבד צלם אלקים לאסגאה יקרא די"י בכל סטרין:

ספר הבהיר שם עין לא ראתה וגו'. סימן לט ישב רבי ברכיה ודרש מאי האי דקא אמרינן כל יומא העולם הבא ולא ידעינן מאי קאמר העולם הבא מתרגם עלמא דאתי מלמד שקודם שנברא העולם עלה במחשבה לברוא אור גדול להאיר. ונברא אור גדול שאין כל בריה יכולה לשלוט בו צפה הקב"ה שאינן יכולין לסובלו לקח שביעי ושם להם במקומו והשאר גנוזו לצדיקים לעתיד לבוא אמר אם יזכו בזה השביעי וישמרוהו אתן להם זה לעולם אחרון והיינו דכתיב העולם הבא שכבר בא מקודם ששת ימי בראשית הה"ד מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם:

ספר הבהיר שם ע"ב במאמר ויכל אלקים ביום השביעי. סימן מ שמיני מאי הוי. יש לו להקב"ה צדיק אחד בעולם וחיביב לו מפני שמקיים כל העולם כלו והוא יסודו והוא מכלכלו ומצמיחו ומגדלו ומשמחו אהוב וחיביב למעלה. נורא ואדיר למטה. מתוקן ומקובל למעלה מתוקן ומקובל למטה והוא יסוד הנפשות כלם אמרת שמיני ואמרת יסוד הנפשות כלם והא כתיב וביום השביעי שבת וינפש. אין שביעי הוי אלא משום דמכריע בינייהו ויש אינון תלת לרע ותלת לעיל והוא דאכרע בינייהו ומאי טעמא אקרי שביעי וכי הוה בשביעי. לא אלא מפני שהקב"ה שבת בשבת באותה המדה דכתיב כי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש מלמד שכל יום ויום יש לו מאמר אחד שהוא אדון לו לא מפני שהוא נברא בו אלא מפני שהוא פועל בעולם פעולה המסורה לו בידו פעלו כלם פעולתם וקיימו מעשיהם לבד בא יום השביעי ופעל פעולתו שמחו כלם אף הקדוש ברוך הוא ולא עוד אלא שגדלה נשמתו דכתיב וביום השביעי

שבת וינפש. ומאי הוי שביתה זו דלא הוה בה מלאכה והוי הנחה דכתיב שבת. משל למה הדבר דומה למלך שהיו לו שבעה גנות ובגן האמצעי מעיין נאה נובע ממקור מים חיים שלשה מימינו ושלשה משמאלו ומיד שפועל בעולם אז מתמלא ושמים כלם ואומרים לצרכנו הוא מתמלא והוא משקה אותם ומגדלם והם ממתניין ושובתין והוא משקה את השבעה. והא כתיב ממזרח אביא זרעך. והוי חד מנהון משקה ליה. אלא אימא הוא משקה את הלב והלב משקה אחר כן כלם. ומאי ניהו מדת שביעית הוי אומר זו מדת טובו של הקב"ה. מאי טעמא אמר את שבתותי ולא אמר את שבתתי משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו כלה נאה וכל שבוע ושבעה מזמינה יום אחד להיות עמו והמלך יש לו בנים נאים ואהובים אמר להם הואיל וכן שמחו אתם ג"כ ביום שמחתי כי אני בשלכם אני משתדל ואתם גם כן הדרו אותו. ומאי זכור ושמור זכור לזכר ושמור לנקבה מאי טעמא ומקדשי תיראו שמרו עצמכם מהרהור כי מקדשי קדוש הוא למה כי אני יי' מקדשכם אני בכל צד ע"כ:

סימן מא ספר הבהיר כד ע"ב במאמר אלה תולדות תאנא עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו על שם הצדיקים וכשישראל צדיקים מתגבר ואם לאו מתחלש והוא סובל כל העולם דכתיב וצדיק יסוד עולם. ואם חלש לא יוכל להתקיים העולם ע"כ:

מדרש רות הצדיק אבד זהר חדש סג ע"ב בראש העמוד ובדפוס וויניציאה לד ע"ב סימן מב ספר הבהיר מח ע"ב במאמר ויבן ה' וגו' רבי חנינא פריש כל חד על קיומא. ששון חד. שמחה תרין. חתן תלת. כלה ארבע. גילה דיצה אהבה אחוה שלום וריעות עשרה כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם ע"כ:

דף רסה/ב

מט ע"א במאמר וייצר סימן מג ס"א יצר טוב ויצר רע דאיהו חדוה ואייתי לה לגביה ולעילא סטרא דצפון ממש דאיהו חדוה בלא זוהמא דיצה"ר אחיד ביה (נ"א בה) בקדמיתא דכתיב שמאלו תחת לראשי ולבתר וימינו תחבקני ואתייהיבת בין ימינא לשמאלא (נ"א בה) בקדמיתא דכתיב שמאלו תחת לראשי ולבתר וימינו תחבקני ואתייהיבת בין ימינא לשמאלא (נ"א ושמאלא) (לאתזנא) וע"ד וייצר (יי' אלקים שם מלא לגבי תרין סטרין אלין את האדם וכו'):

סימן מד ספר הבהיר שם במאמר ויבן א"ל לכה דודי נצא השדה לכו להקב"ה לטייל ואל אשב תמיד במקום אחד ומאי ל"ב א"ל א"כ בן זומא מבחוץ ואתה עמו ל"ב הוא (והוא) שלשים ושתיים והיו סתומים ובהם נברא העולם. ומאי שלשים ושתיים א"ל ל"ב נתיבות. משל למלך שהיה יושב בחדרו חדרים ומנין החדרים ל"ב. ולכל אחד מן החדרים יש נתיב נאה למלך זה להכנס (הכל) בחדרו על דרך נתיבות. אמרת לא נאה לו שלא לגלות פנינו ומשכנותיו וגנזיו וחמודותיו. אמרת לא מה עשה נגע בבת וכלל בה כל הנתיבות ומלבושיה והרוצה להכנס (ס"א להסתכל בעיניה) בפנים יסתכל הנה ונשאה למלך גם נתנה לו במתנה ולפעמים קורא אותה באהבתו (בת) אחותי כי במקום אחד היו ולפעמים קורא אותה בתי כי בתו היא ולפעמים קורא אותה אמי ועו דכי אין דין אם אין חכמה שהרי נאמר ויי' נתן חכמה לשלמה. ואח"כ דן את הדין על מתכונתו דכתיב וישמע כל ישראל את המשפט וגו' כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו וגו' ומה חכמה נתן הקב"ה לשלמה שלמה נשא שמו של הקב"ה כדאמרינן כל שלמה שבשיר השירים קדש לבד מא'. הקב"ה אמר הואיל ושמן כשמי אשיא לך בתי והא נשואה היא א"ל במתנה נתנה לו השם ויי' נתן חכמה לשלמה ולא פירש והיכן פירש להלן כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו לעשות משפט (נ"א ומאי משפט אלא כל זמן שאדם עושה משפט חכמת אלקים בקרבו). ומאי לעשות משפט הוי אומר

שאותה חכמה שנתנה אלקים ושהיא עמו בחדרו היא בקרבו זאת עזרתו ומקרבנו ואם לאו מרחקתו ולא עוד אלא מיסרתו דכתיב ויסרתי אתכם אף אני:

תוספתא א"ל ר' אלעי השייך לדף נב ע"ב דרבי שמעון הוה יתיב תמצא בחלק שלישי דף קסב ע"ב והאדם ידע וכו' וכי לא אשתמודע עד מאמר ותוסף ללדת השייך לדף נד ע"א קודם מאמר והאדם ידע וכו' תמצא בתקונים תקון ס"ט מדף קיד ע"ב עד קיז ע"א. מן ותוסף ללדת עם המאמרים הנמשכים אחריו עד מאמר ותוסף וכו' ת"ח הכל איהו הלב בתקון הנ"ל מדף קג ע"א עד קיד ע"ב:

מן ותוסף וכו' ת"ח הכל הנ"ל עם מאמרים אחרים עד זה ספר תולדות אדם שם מדף קיז ע"א עד קיח ע"ב. מן זה ספר הנ"ל עד תיבות בשערא בגוונין דשערא וכו' סוף תקון ע' בהגהה דף קלו ע"ב:

סימן מח בשערא. בגוונין דשערא. באריכו דשערא. בקמיטו דשערא. במצחא קדמיטו דמצחא. באריכא. בפותיא. בשרטוטין. באודנין בשערא דנחית עלייהו או תחותייהו או אבתרייהו דאודנין. באנפין. בעיינין. בגוונין דעיינין. בקריצין דעל עיינין וכל נביאיא לא הוו משיגין לנבואה דאיהי ברתא דמלכא ולא משיגין לה בכל אתר כמו משה. אלא מנהון הוו משיגין לנבואה דאיהי ברתא דמלכא ולא משיגין לה בכל אתר כמו משה. אלא מנהון הוו משיגין לה בריש"א מנהון באודני"ן בשמיעה מנהון בעיינין בראיה מנהון בחוטמא בריחא. מנהון באנפין מנהון בדכו"ר מנהון ביד"ן לקבלא דורון. מנהון ברגלין הה"ד בן אדם עמוד על רגליך, אלין דקיימין בצלותא בעמידה ומטרוניתא קמה בגינייהו בגין דאלין דאתקריאו רגלין אינון עבדין בשלש ראשונות ובשלש אחרונות ובאמצעיות דצלותא ובגין דא צריך עבדא למהוי בעמידה קדם מטרוניתא או קדם מלכא ומטרוניתא דתהא יתבא ובזמנא דנפקו ישראל ממצרים כלהו נפקי רגלין וכמה דאת אמר כשש מאות אלף רגלי וכלהו הוו עבדין כד"א כי לי בני ישראל עבדים מיד דאתא משה קרא לון בנין הה"ד בני בכורי ישראל:

קם חד סבא מאלין דנחתו ממתיתבא ואמר בוצינא קדישא והא בתר דנפקי ישראל ממצרים קרא לון עבדין אמר ודאי הכי הוא. אבל הוו בהון דאתקריאו בנין ובהון הוו עבדין. ובהון עם כד"א שלח את עמי אבל עבדין הוו שש מאות אלף רגלי. אמר זכאה חולקה דבוצינא קדישא דהכי נהרא ביה אורייתא. לבתר דהוו נפקין פליג לון קב"ה לתלת סטרין. בנין לסטרא חד. עבדין לסטרא חד. עמא לסטרא חד. והא אוקמוה. ובג"ד רגלין. עלייהו אתמר בן אדם עמוד על רגליך ואי עאלין בצלותא בדחילו ורחימו די"ה הא היכלא אתפתחת לגבייהו כד"א אלקים שפתי תפתח:

דף רסו/א

מן וידי אדם עד סוף המאמר תמצא בתקונים של זהר חדש דף סג ע"ב:

מזה ספר השייך אחר זה עד זה ספר וכו' דהא כמה וכו' בתקון ע"ד בהגהה מדף קלד ע"ב עד דף קלו ע"ב:

מזה ספר דהא כמה הנ"ל עד ויחי אדם בתקון הנ"ל מדף קלה ע"ב עד קלו:

מן ויחי אדם הנ"ל עד והאדם ידע סוף תקון ע':

מדרש רות תנינן יאות הוה בזהר חדש דף סג ע"ב ובדפוס וויניציאה לה ע"א במאמר המתחיל
ד"א עיר קטנה:

מדרש רות השייך לדף נד ע"א אצל מאמר והאדם ידע בזהר חדש דף סד ע"ב ובדפוס וויניציאה
לח ע"ב למטה בתוך מאמר המתחיל רבי עזריה ורבי חזקיה:

סתרי תורה ויהי ימי אדם וגו' השייך לדף נו ע"א קודם ר' אלעזר אומר ביומי אנוש וכו' תמצא
בז"ח בסתרי אותיות דף י ע"ב ודף יא עד חצי עמוד ובדפוס וויניציאה יג ע"ב:

מדרש רות ויתהך חנוך וגו' השייך לדף נו ע"א קודם ר' אלעזר אומר ביומי אנוש וכו' תמצא
בז"ח בסתרי אותיות דף י ע"ב ודף יא עד חצי עמוד ובדפוס וויניציאה יג ע"ב:

מדרש רות ויתהלך חנוך וגו' השייך לדף נ"ו ע"ב אצל מאמר ויתהלך חנוך תמצא בז"ח דף סו
ע"ב ובדפוס וויניציאה מב ע"א:

מדרש רות השייך לדף נח ע"א אצל מאמר הנפילים רבי חנינא פתח תמצא בז"ח דף סג ע"ב
ובדפוס וויניציאה לה ע"ב ושם הגירסא רבי נחמיה פתח:

וינחם ה' וגו' ומאמר הנמשך אחריו ויאמר ה' אמחה וכו' נדפסו בחלק ג' פ' נשא דף קמד ע"א:

ספר הבהיר שייך לפ' צו דף לג ע"א על כבוד איהו לב וכו' ע"ע. סימן מו אמר ר' רחומאי כבוד
ולב הרי הן אחד אלא שכבוד נקרא ע"ש מעלה ולב אתקרי ע"ש פעולת מטה והיינו כבוד השם
והיינו לב השמים. מאי ניהו מלא כל הארץ כבודו אלא כל אותה ארץ שנבראת ביום ראשון
שהוא למעלה כנגד ארץ ישראל מלאה מכבוד השם ומאי נינהו חכמים דכתיב כבוד חכמים ינחלו
וכתיב ברוך כבוד יי' ממקומו ומאי הוי כבוד זה. מלה"ד למלך שהיה לו מטרוניתא בחדרו שכל
חייליו משתעשעין בה והיו לה בנים ובאים כל היום לראות פני המלך ומברכין אותו אמרו לו
אנה אמנו אמר להם לא תוכלו לראותה עתה אמרו ברוכה תהא בכל מקום שהיא ומאי דכתיב
ממקומו מכלל דליכא דידע את מקומו משל למטרוניתא שבאה ממקום רחוק ולא ידעו מאין באה
עד שראו שהיא אשת חיל נאה והגונה בכל מעשיה אמרו זאת ודאי מן האור נלקחה כי במעשיה
האירה את העולם. שאלו אותה מאין את אמרה להם ממקומי אמרו אם כן גדולים אנשי מקומך
ברוכה תהיי ומבורך מקומך. וכי אין כבוד יי' אחד מצבאותיו לא גרע אמאי מברכין ליה אלא
מלה"ד לאיש שהיה לו גן נאה וחוצ' לגן בקרוב ממנו חתיכת שדה. ואם השקה הגן בתחלת
שקיותו הלכו להם המים על כל הגן. אך אותה חתיכה של שדה שהיא אינה דבקה אע"פ שהכל
אחד הוא לפיכך פתח לה מקום והשקה לה לבדה ע"כ:

תוספתא אמר רב מתיבתא השייכת קודם התוספתא ריש נח למה נח תרי זמני תמצא בזה הזהר
פרשה שלח לך דף קסח ע"ב בסופו:

סימן מז תוספתא שייך לדף סז ע"א בפסוק על ימים יסדה. על ימים יסדה אלין חכימין דישראל
רברביא דיסדן אורייתא וחכמתא דאתקריאת הים הגדול וכן הוא אומר כל הנחלים הולכים אל
הים. ועל נהרות אלין תלמידים דאינון רברבין מן נהרא. וכן הרב גדול מן התלמידים ואינון
מחדדין את הרב בקושיותיהן. והוא מתרץ לון כל הקושיות ואינו מתרשל כמו הנהרות שנמשכין
לים ואינו מלא שנאמר כל הנחלים הולכים אל הים והראיה אמרו אחרי כן מי יעלה בהר יי' כי
אין מעשה בלא חכמה. כי התלמוד מביא לידי מעשה:

רעיא מהימנא שייך לדף קנ ע"א. סימן נ ויחלום והנה סולם מוצב ארצה והנה סולם דא צלותא מוצב ארצה דמצלאן בני נשא ליה בארעא דאיהי שכינתא ומטא לשמיה דאיהו קב"ה דאתמר ביה ואתה תשמע השמים ורזא דמלה ידוד אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ וגו' ובזמנא דמודע לון קב"ה ושכינתיה דסלקא בההוא צלותא מיד והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו. בו בההוא בר נש כלהו פתחין גדפיהו לקבלא שכינתא בההיא צלותא ה"ד וכנפיהם פרודות מלמעלה והאי איהי עולים שכינתא על גדפיהו ויורדים בו מאי בו בקב"ה נחית עלייהו לקבלא שכינתיה ומייחד קב"ה ביה בההוא בר נש בצלותיה דשכינתא איהי מצוה כלילא בשם ידו"ד איהי חיה דיליה ומצוה בלא מחשבה לית ליה סליקו ומחשבה איהו אד"ם יו"ד ה"א וא"ו ה"א תפאר"ת מצוה מלכותא כלילא מארבע חיון דמרכבתא כלילא מארבע אתוון איהי נוקבא דיליה אנפין דיליה אנפוי דרחמי בגינה אמינא אסאין פניך הולכים וגו' ומסטרא דצדיק אתקריא אחורוי חיה כלילא ח"י חוליין דאחורוי דבר נש דדמי לשדרה דביה ח"י חוליין איהי אחור לעובדא דבראשית וקדם למחשבה דאתמר בה עלה במחשבה מה דלאו הכי באדם דאחור דעץ הדעת טוב ורע דאיהו אחור למעשה בראשית וקדם לפורענות. קמו תנאין ואמוראין ואמרו רעיא מהימנא בריך אנת לאלהא עלאה הוא יקם לך בעותך בכלא. קם סבא עלאה ביניהון ואמר רעיא מהימנא בך אתקיים האי קרא דאתמר ואל תתנו דמי לו דהא עלאין ותתאין מקנני בצולמא דידך משריין דקב"ה דאינון מתיבתא עלאה ומשריין דמטרוניתא דאינון מתיבתא תתאה עלך אתמר והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו. בך סלקין משריין דשכינתא בצלותא ונחתין משריין דקב"ה לגבי שכינתיה בכמה שירין ונגונין דצלותא אנת הוא קריבא דקב"ה בצלותא דילך דאיהו קרבנא דקב"ה ושכינתא באיזהו מקומן בצו את בני ישראל וכו' דתקינן מארי מתניתין קרבנין דצלותא מסטרא דימינא דתמן כהן איש חס"ד ותקינן זמירות דאינון שיר דלויים אבתרייהו מסטרא דגבור"ה והו"ד דרגא דדוד אתקשר בשמאלא דגבורה. ואהרן דדרגא דיליה בהו"ד אתקשר בחס"ד ה"ד נעמות בימינך נצח. שמע ישראל דיחודא כליל ברכו וקדושה. דאיהו קדוש קדוש קדוש. וברכה מסטרא דימינא ה"ד דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל. וקדושה מסטרא דלויים עמודא דאמצעיתא קשורא דימינא ושמאלא ואיהו קשורא דתפלין דרישא דאיהו אימא עלאה. תפלין על רישיה כמה דאוקמוה מארי מתניתין תפלין דמארי עלמא מה כתיב בהו ואיהו קשורא דתפלין דיד דאיהי שכינתא תתאה והאי איהו דאוקמוה מארי מתני' הראהו למשה קשר של תפלין. דילך משה כליל תלת אנפי אבהן לעילא דתקינן ג' צלותין דאיהו סימנן שחרית מנחה ערבית. מ"ה דידך צלותא דשבת דאתמר ביה וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ואתכליל מרכבתא תתאה דאהרן דוד ושלמה ואדם קדמאה לעילא ובת זוגיא לתתא. הם כל חי דאיהו צדי"ק ח"י עלמין ובגין דא אהרן אע"ג דאיהו ימינא אוקמוה רבנן ביה אהרן שושבינא דמטרוניתא הוה רעיא מהימנא יעקב איהו כליל תלת אבהן דביה רכיב אדם קדמאה ולא למגנא אוקמוה מארי מתני' שופריה דיעקב כשופרא דאדם קדמאה:

אמר בוצינא קדישא רעיא מהימנא חזינא דכפל קב"ה שמך ואמר משה משה לאכללא לך במרכבתא עלאה ובמרכבתא תתאה לאכללא בך אדם קדמאה מסטרא דאברהם ולאכללא בך חוה מסטרא דאהרן דוד ושלמה. למה לא כפל שמיה דיעקב הכי א"ל בוצינא קדישא בגין דקרא ליה יעקב וקרא ליה ישראל יעקב לישנא דעוקבא דהיינו נוקבא דאתמר עקבו של אדם הראשון מכה גלגל חמה ואתקרי ישראל דתמן ראש דכורא רישא לנוקבא דהיינו עקב והאי איהו דאמר קב"ה לחויא הוא ישופך

ראש ואתה תשופנו עקב ודא גרם שכינתא בגלותא דאתמר ביה עקב ענוה יראת יי'. חדי ר"ש וחדו מארי מתיבתא ואמרו קמיה פומא דשכינתא סיני מאן יכיל למיקם דקב"ה ושכינתיה ממללן ביה ושתי רבבן דמתיבתא תתאה ממללן ביה ואוף שתי רבוא דמתיבתא עלאה הכי ממללן ביה. על פומך אתמר והנה מלאכי אלקים עולים וגו'. ד"א ויחלום והנה סלם פתח רבי שמעון ואמר סיני"י דא סל"ם ואיהו ק"ל ורזא דמלה הנה יי' רוכב על ע"ב ק"ל ע"ב דא יו"ד ה"י וי"ו ה"י ועוד יו"ד יו"ד ה"א. יו"ד ה"א וא"ו ה"א דא ק"ל. אתוון קדמאן סלקין לע"ב. אתוון דאינון תולדין דלהון סלקין ק"ל. ע"ב ק"ל מאתן ותרין כחשבן ב"ר אנת הוא בר. רעיא מהימנא. עלך אתמר נשקו בר אנת הוא רבן דישאל רב לתתא רבן דמלאכי השרת ב"ר לעילא ברא דקב"ה ושכינתא חסר ג"ם לאשלמא רמ"ה עלייהו אתמר לגבי משיח בן יוסף גם ידוד העביר חטאתך לא תמות בהאי ג"ם אתכפר דוד והאי איהו שיעורא דחלה מ"ג ביצים ותוספת חומש ביצה רמיז וחמישיתו יוסף עליו זכאה צלותא דנפיק מפומך כגוונא דקב"ה דנחית על טורא דסיני ואתמר ביה כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום ואת אשר אינו פה היום הכי כד את משתדל באורייתא ובצלותא קב"ה כניש עלאין ותתאין. וכל אלין נשמתין דהוון ודעתידין למהוי וכל משריין דמלאכין ונחית בצולמא דילך לקבלא צלותא דילך אורייתא דילך בגין דמחשבתא דילך ליחדא לקב"ה ושכינתיה בכל משריין דיליה לעילא ותתא. באורייתא ובצלותך קב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה וכגוונא דאיהו אמר אנכי ואינהו אמרי נעשה ונשמע הכי קב"ה עביד לכלהו משריין ואינהו שתקין ושמעין במלולך בגין דרועתך בהון ליחדא קב"ה ושכינתיה בכל משריין דיליה וכל מה דקב"ה אבטח ואודי למעבד לך חכמה מכמה טבין דלית לון סוף כלהו אמרין נעשה ונשמע ובג"ד דאמרו ברכו יי' מלאכיו גבורי כח וגו' ואתתקף בך דהא קב"ה ושכינתיה וכל משריין דיליה ודשכינתיה אסתכמו למעבד כל רעותך ויתיר מדאי הוא כתיב על ידך ולא נפל מלה זעירא מכתובת ידך דלא אתקיים. זכאה בר נש דמריה חשיב ליה כגופיה ועביד ליה יקרא כדיוקניה למהוי שקיל מלולין דפומי באורייתא בצלותא בלמוד בטורא דסיני ולית חד דפתח פומי לקטרגא אלא עלאין ותתאין באסכמותא חדא ברעותא חדא ע"כ:

שייך לדף קנט ע"ב אצל מאמר ויזכור. סימן נא ויזכור אלקים את רחל. בשרה כתיב פקידה וברחל כתיב זכירה אמאי בגין דזכור אתרשים ביעקב דאיהו ברית שלום כד אתעביד יוסף ובמה כד נטל שור בהדיה דלא יתקיף לסטרא אחרא. ובגין כך אתקרי יוסף בכור דההוא ור דנטל בכור שורו ודאי וההוא שור תם ויעקב איש תם רבון ושליט מאריה דביתא דההוא שור תם שארי בגויה ע"כ:

רעיא מהימנא פתח ר' שמעון השייך לדף קס"ה ע"א אצל ויעקב הלך תמצא בחלק ג' דף רכ"ד ע"ב:

ספר הבהיר שייך לדף ריז ע"א למטה קודם ויקרבו ימי וכו'. סימן נב לי הכסף ולי הזהב מאי לי הכסף ולי הזהב משל למה הדבר דומה למלך שהיו לו שתי אוצרות אחת של כסף ואחת של זהב שם של כסף בימינו ושל זהב בשמאלו אמר זה יהיה מזומן וקל להוצאה. ועושה דבריו בנחת ויהיה דבק עם העניים ומנהיגם בנחת ההוא דאמרינן ימינך יי' נאדרי בכח. ואם שמח אדם בחלקו טוב. ואם לאו (שם) ימינך יי' תרעץ אויב. מאי ימינך יי' תרעץ אויב אמר לו זה הזהב דכתיב לי הכסף ולי הזהב. ולמה נקרא שמו זהב שבו כלולות שלש מדות הז' ז' מדות. הה' ה' אחדות הב' חכמ"ה ובינ"ה ונקראת נשמה זו על שם אצילות ה' ספירות אחרונות וח' שמות לנשמה רוח חיה יחידה נשמה נפש מאי עבידתיה כסא היא ה' לו' דכתיב כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם וב' היא קיומם כד"א בבראשית ומאי עבידתיה הכא משל למה הדבר דומה לאחד שהיה לו בת טובה ונעימה ושלימה ונאה והשיאה לבן מלך והלבישה ועטרה וקשטה ונתנה לו עם ממון רב

אמר אפשר למלך זה לשבת חוץ מביתו אמרת לא, אפשר לו לשבת כל היום תמיד עמה אמרת לא, הא כיצד שם חלון בינו לבינה וכל שעה שצריכה הבת לאביה או האב לבתו מתחברין יחד בחלון הה"ד כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושא ע"כ [וכתיב] (ויהם כסף)

דף רסז/ב

ואדניהם נחשת דאינון מאני שמושא לאשתמשא משכנא בהו אבל הכא באלין לבושין דיקר לא בעי לאשתמשא בהו בר נש אחרא בר כהנא (נ"א מכהנא) רבא דרבו משה קודשא על רישיה דכתיב (ועשית) בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולת"ת דבאינון לבושין דמי לגוונא דלעילא:

סימן נג ספר הבהיר שייך לדף רכ ע"ב אחר לארקא מייא לבירא. מאי פרי עץ הדר אילנא דאתרוגא ומאי הדר היינו הדר על הכל והיינו הדר דשיר השירים דכתיב ביה מי זאת הנשקפה כמו שחר והיינו על שם נקבה ועל שמא נלקחה נקבה מאדם שאי אפשר להתקיים עולם התחתון בלא נקבה ומאי טעמא אקרי נקבה על שם שנקביה רחבים ויש לה נקבים על האיש ומאי ניהו נקבים שדים ורחם ובית קיבול הולד ומאי ניהו שאמרה שיר השירים שהוא הדר לכל ספרי הקדש אין דא"ר יוחנן כל הספרים קדש ושיר השירים קדש קדשים ומאי ניהו קדש קדשים אלא קדש שהוא קדש לקדשים ומאי הם קדשים אלו שכנגד ו' קצוות שבאדם וקדש הוי להו קדש לכלהו ומאי ניהו קדש זה אתרוג שהוא הדר הכל ולמה נקרא שמו הדר אל תקרי הדר אלא הדר זה אתרוג שהוא נפרד מאגד הלולב ואין מצות לולב קיימת אלא בו והוא גם כן אגוד עם הכל שעם כל אחד הוא ועם כולן יחד הוא. ומאי לולב כנגד חוט השדרה. וענף עץ עבות שענפיו חופין את רובו ואם אין ענפיו חופין את רובו אינו כלום מפני מה משל לאדם שבזרועותיו יגן על ראשו הרי זרועותיו שנים וראשו שלשה והיינו ענף לשמאל עבות לימין ונמצא עץ באמצע ולמה נאמר בו עץ שהוא שורש האילן ומאי ערבי נחל כנגד שוקי האדם שהם שתיים ומאי ניהו לישנא דערבי נחל משום דגדול שבהם הוי למערב ומשם יונק כחו ושל צפון הוא קטן ממנו מהלך ת"ק שנה והוא ברוח צפונית מערבית ובו פועל ונקרא על שמו והם שניהם עצים ד"א ערבי שפעמים מערבין פעולתן זה עם זה מאי ערבי נחל הוי על שם המקום שהם קבועים בו ששמו נחל כדכתיב כל הנחלים הולכים אל הים מאי ניהו ים הוי אומר זה אתרוג ומנא לן דכל מדה ומדה מאלו השבעה אקרי נחל שנאמר וממתנה נחליאל אל תקרי נחליאל אלא נחלי אל (ועוד שם) מה לב הדר פרי הגוף אף ישראל פרי עץ הדר מה אילן תמר ענפיו סביביו ולולבו באמצע אף ישראל נטלו גוף האילן הזה שהוא לבו וכנגד הגוף חוט השדרה באדם שהוא עיקר הגוף. ולמה לולב זה כתיב לו לב אף לב מסור לו ומה לב זה שלשים ושתיים נתיבות חכמ בו אף בכל נתיב מהן צורה שו רת שנא' לשמו ראת דרך עץ החיים:

פתח רעיא מהימנא ואמר המלאך הגואל השייך לדף רפט ריש ע"א תמצא בחלק ב' בזהר דף קטז. תוספתא פתח האי ינוקא השייך לדף רל ע"א כמאמר המלאך הגואל קודם ת"ח תמצא בזהר ח"ג דף קפו ע"א:

תוספתא יהי דן נחש השייך לדף רנג ע"ב תמצא בחלק ג' דף קצד: